

دانشگاه علم و صنعت ایران

دانشکده مهندسی راه آهن

طراحی سازه های بتن مسلح

تهیه کنندگان :

مهرداد نوری

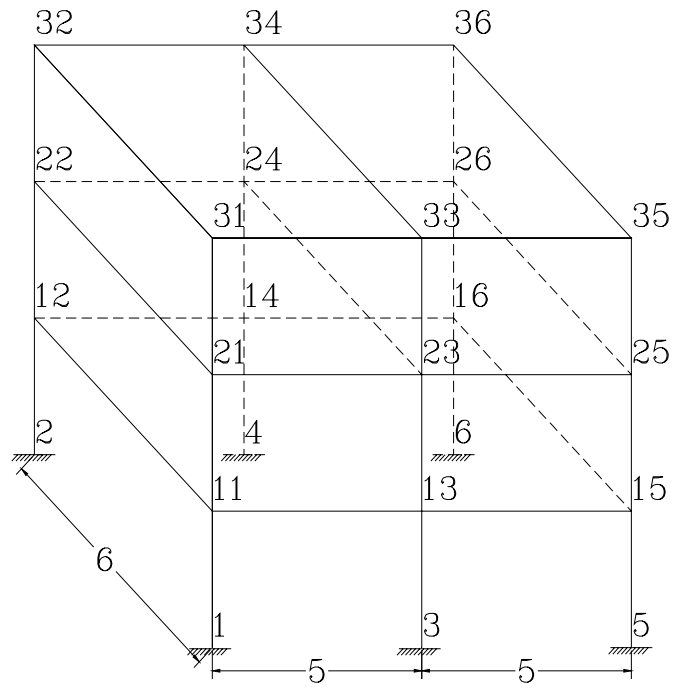
مریم فخاری

شیما شمس

فهرست

۲	نمای کلی سازه
۳	بارهای مرده
۳	دیوارهای پیرامونی و نما
۴	دیوارهای اطراف محدود به ساختمانهای همسایه
۵	دیوارهای داخلی و تیغه ها
۶	سقف تیرچه بلوک
۸	پخش بار
۱۰	بار زنده
۱۰	کاهش بارهای زنده
۱۱	بار باد
۱۵	بار زلزله
۱۸	شکل کلی بار گذاری
۱۹	بارهای مرده
۲۱	بار زنده
۲۲	بار زلزله
۲۳	تحلیل سازه

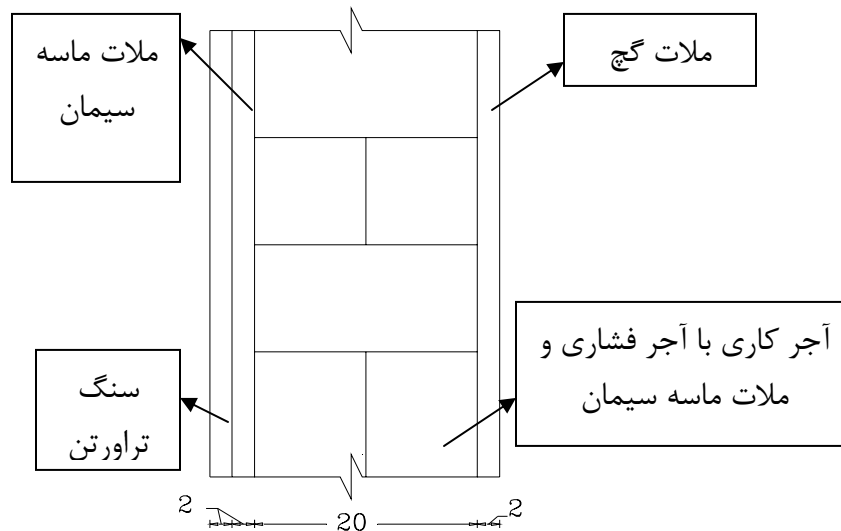
نمای کلی سازه

شکل ۱- نمای کلی سازه (ابعاد به متر)

بارهای مرده

دیوارهای پیرامونی و نما:

شکل ۲- دیوارهای پیرامونی (ابعاد به سانتی متر)

۱- ملات گچ به ضخامت 2 cm با جرم واحد حجم $1300 \text{ kg} / \text{m}^3$

۲- آجر کاری با آجر فشاری و ملات ماسه سیمان به ضخامت 20 cm با جرم واحد حجم $1850 \text{ kg} / \text{m}^3$

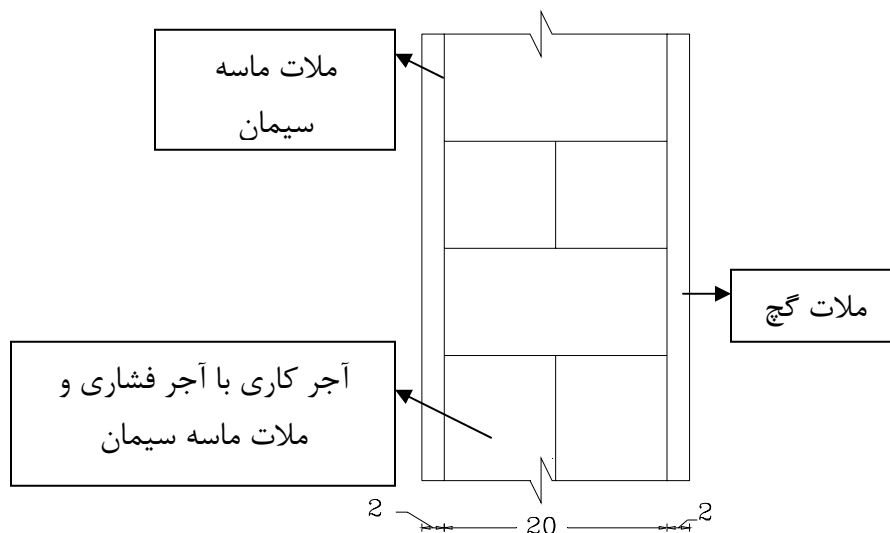
۳- ملات ماسه سیمان به ضخامت 2 cm و جرم واحد حجم $2100 \text{ kg} / \text{m}^3$

۴- سنگ تراورتن به ضخامت 2 cm و جرم واحد حجم $2400 \text{ kg} / \text{m}^3$

وزن واحد سطح دیوار پیرامونی W_1

$$W_1 = 0.02 \times 2400 + 0.02 \times 2100 + 0.2 \times 1850 + 0.02 \times 1300 = 486 \text{ kg} / \text{m}^2$$

دیوارهای اطراف محدود به ساختمانهای همسایه :

شکل ۳- دیوارهای اطراف محدود به ساختمانهای همسایه (ابعاد به سانتی متر)

۱- ملاط گچ به ضخامت 2 cm با جرم واحد حجم $1300kg / m^3$

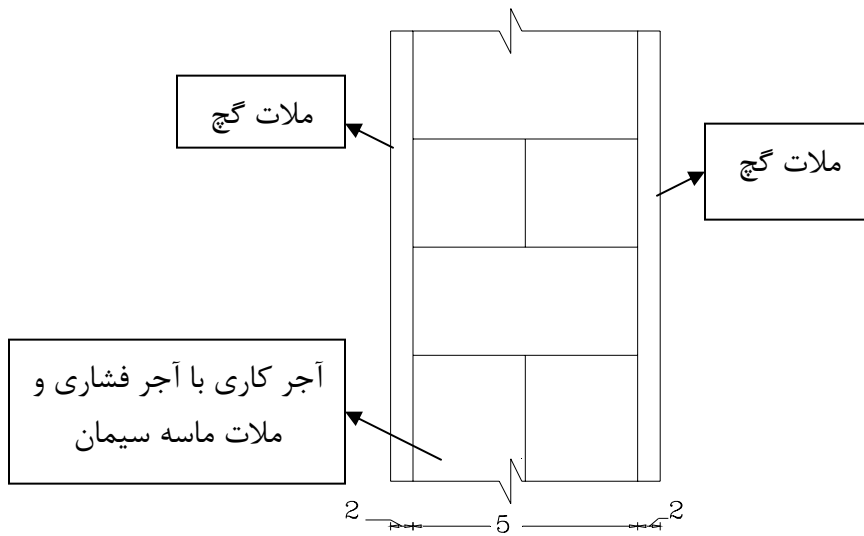
۲- آجر کاری با آجر فشاری و ملاط ماسه سیمان به ضخامت 20 cm با جرم واحد حجم $1850kg / m^3$

۳- ملاط ماسه سیمان به ضخامت 2 cm و جرم واحد حجم $2100kg / m^3$

وزن واحد سطح این دیوارها W_2

$$W_2 = 0.02 \times 2100 + 0.2 \times 1850 + 0.02 \times 1300 = 438kg / m^2$$

دیوارهای داخلی و تیغه ها :

شکل ۴- دیوارهای داخلی و تیغه ها (ابعاد به سانتی متر)

۱- ملات گچ به ضخامت 2 cm با جرم واحد حجم $1300kg / m^3$

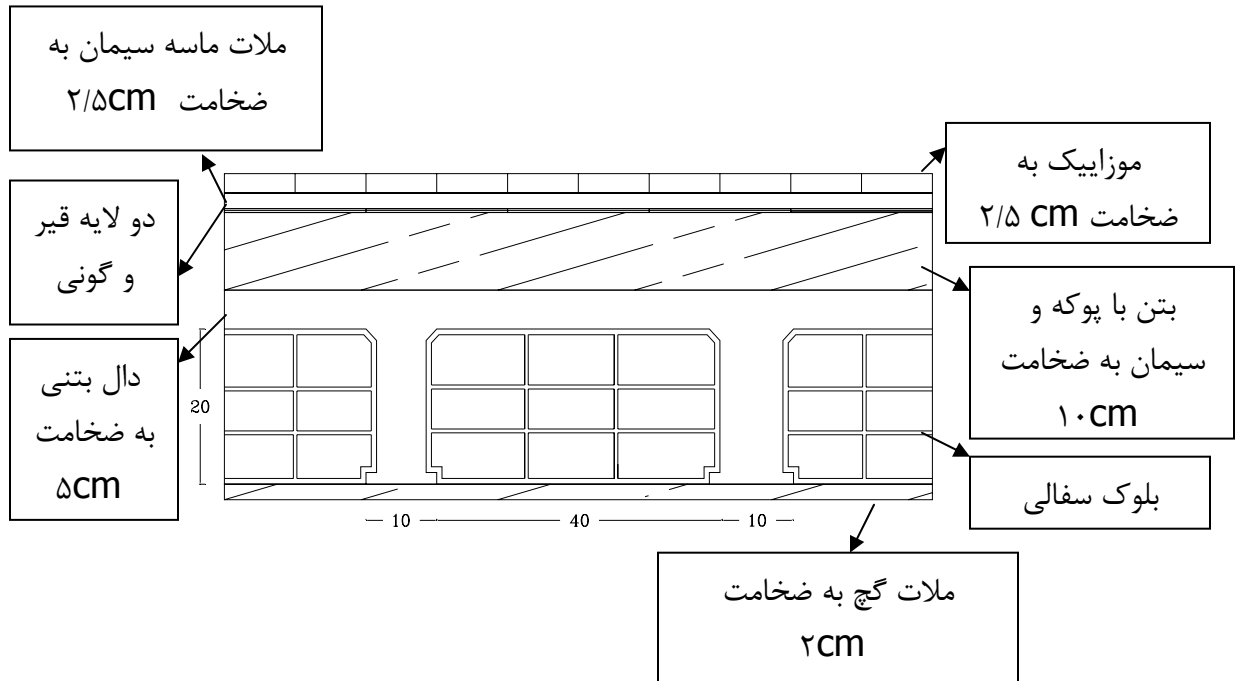
۲- آجر کاری با آجر فشاری و ملات ماسه سیمان به ضخامت 5 cm با جرم واحد حجم $1850kg / m^3$

۳- ملات گچ به ضخامت 2 cm با جرم واحد حجم $1300kg / m^3$

وزن واحد سطح دیوار داخلی W_3

$$W_3 = 2 \times 0.02 \times 1300 + 0.05 \times 1850 = 144.5kg / m^2$$

سقف تیرچه بلوک :

شکل ۵- جزئیات سقف تیرچه بلوک

۱- موزائیک به ضخامت 2.5 cm و جرم واحد حجم $2200kg / m^3$

۲- ملات ماسه سیمان به ضخامت 2 cm و جرم واحد حجم $2100kg / m^3$

۳- دو لایه قیر گونی با جرم واحد سطح $15kg / m^2$

۴- بتن با پوکه و سیمان به ضخامت 10 cm و جرم واحد حجم $1300kg / m^3$

۵- دال بتنی به ضخامت 5 cm و جرم واحد حجم $2300kg / m^3$

۶- بلوک سفالی به عرض 20 cm و وزن 7 kg

۷- ملات گچ به ضخامت 2 cm و جرم واحد حجم $1300kg / m^3$

وزن واحد سطح قسمتهای کف سازی :

$$2200 \times 0.025 = 55 \text{ kg} / \text{m}^2 \text{ وزن واحد سطح موزائیک}$$

$$2100 \times 0.02 = 42 \text{ kg} / \text{m}^2 \text{ وزن واحد سطح ملات ماسه سیمان}$$

$$15 \text{ kg} / \text{m}^2 \text{ وزن واحد سطح دو لایه قیر و گونی}$$

$$1300 \times 0.1 = 130 \text{ kg} / \text{m}^2 \text{ وزن واحد سطح بتن با پوکه و سیمان جهت شیب بندی}$$

$$242 \text{ kg} / \text{m}^2 = \text{مجموع}$$

وزن واحد سطح قسمتهای بتنی :

$$2300 \times 0.05 = 115 \text{ kg} / \text{m}^2 \text{ وزن واحد سطح دال بتنی به ضخامت 5 cm}$$

$$2 \times 2300 \times 0.2 \times 0.1 = 92 \text{ kg} / \text{m}^2 \text{ وزن واحد سطح بتن بین بلوکها}$$

$$\frac{7}{0.2 \times 0.5} = 70 \text{ kg} / \text{m}^2 \text{ وزن واحد سطح بلوکها}$$

$$277 \text{ kg} / \text{m}^2 = \text{مجموع}$$

$$1300 \times 0.02 = 26 \text{ kg} / \text{m}^2 \text{ وزن واحد سطح ملات گچ}$$

مجموع وزن واحد سطح قسمتهای مختلف سقف :

$$W_{\text{roof}} = 277 + 242 + 26 = 545 \text{ kg} / \text{m}^2$$

.....
*توجه شود در این پروژه بام ساختمان را مانند کف ها در نظر گرفتیم. اما در حالت کلی بام ساختمان تفاوتی با کف دارد. مثلا لایه ای آسفالت به جزئیات بام اضافه می شود.

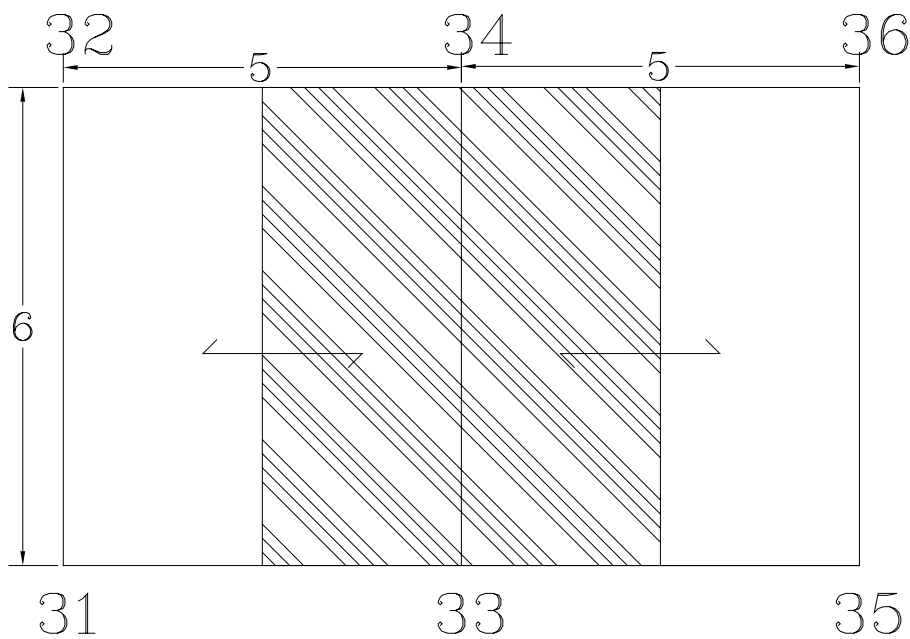
پخش بار

سهم هر تیر از بارهای وارده :

با توجه به این که بار تیغه ها از $275kg / m^2$ کمتر شد، یک بار گسترده $130kg / m^2$ را به بار مرده کف اضافه می کنیم⁽¹⁾ :

$$W_{roof} = 545 + 130 = 675kg / m^2$$

یا توجه به قرار گیری تیرچه بلوکها، سهم هر تیر به صورت زیر محاسبه می شود:

شکل ۶- قرار گیری تیرچه بلوکها و نحوه پخش بار (ابعاد به متر)

* (1): در مبحث ۶ مطابق بند 2-2-2-6 : در ساختمانهایی که برای جداسازی فضاها از تیغه هایی استفاده می شود که وزن یک متر مربع سطح آنها کمتر از 275 دکانیوتن (275kg) است، وزن تیغه ها را می توان به صورت بار معادل که به طور یکنواخت بر کف ها گسترده شده است، در نظر گرفت. این بار معادل باید به صورت مناسبی، با تقسیم وزن تیغه های هر قسمت از کف به مساحت آن قسمت تعیین گردد. برای این کار باید طرح معماری ساختمان را داشته باشیم و به دلیل اینکه معماری ساختمان را نداریم، با استفاده از کتاب «بار گذاری و سیستم های باربر» نوشته دکتر مستوفی نژاد، که در آن مطابق آیین نامه ۵۱۹ ایران، یک بار گسترده $130kg / m^2$ به بار مرده کف اضافه کردیم.

بار روی تیر 33-34 :

$$D_{33-34} = 675 \times 5 = 3375 \text{ kg / m}$$

بار روی تیر 31-32 و 35-36: در این دو تیر بار W_2 را مد نظر قرار دادیم:

$$D_{31-32,35-36} = 675 \times 2.5 + 438 \times 2.6 = 2827 \text{ kg / m}$$

بار روی تیر 31-35 و 32-36: در این دو تیر بار W_1 را مد نظر گرفتیم:

$$D_{31-35,32-36} = 486 \times 2.6 = 1264 \text{ kg / m}$$

بار زنده

با توجه به اینکه ساختمان مسکونی است، بار گسترده 200 kg/m^2 را در نظر می گیریم.

پخش بار زنده بر روی تیرها:

$$L_{31-32,35-36} = 200 \times 2.5 = 500 \text{ kg/m}$$

$$L_{33-34} = 200 \times 5 = 1000 \text{ kg/m}$$

کاهش بارهای زنده

برای این کار از بند 6-3-8 مبحث 6، استفاده می شود. در کلیه کف ها به غیر از کف بام ها، مقدار بار زنده را می توان بر اساس بندهای زیر کاهش داد. مقدار کاهش در هر حالت نباید بیشتر از 50% باشد.

بند 6-3-8-2: در طراحی تیرهایی که سطح بارگیر آنها بیشتر از 18 متر مربع بوده و متعلق به کفهایی هستند که بار زنده در آنها کمتر از 400 دکانیوتن بر متر مربع است، مقدار کاهش بار زنده از رابطه زیر محاسبه می شود:

$$R = 100 \left(0.7 - \frac{3}{\sqrt{A}} \right)$$

بند 6-3-8-3: در طراحی ستونها که بار چند طبقه را تحمل می نمایند و جمع سطوح بارگیر آنها از 18 مترمربع بیشتر است، مقدار کاهش بار زنده برابر با بزرگترین دو مقدار زیر است:

الف- مقدار درصد تعیین شده در رابطه بالا

ب- مقدار درصد تعیین شده به شرح زیر:

- چنانچه عضو بار یک طبقه را تحمل می نماید 0%

- چنانچه عضو بار دو طبقه را تحمل می نماید 10%

- چنانچه عضو بار سه طبقه را تحمل می نماید 20%

در این پروژه، سطح بارگیر تیرهای 11-12, 15-26, 21-22, 15-16 برابر $2.5 \times 6 = 15 \text{ m}^2$ و سطح بارگیر تیرهای 13-14 و 23-24 برابر $5 \times 6 = 30 \text{ m}^2$ است. پس برای تیرهای اخیر درصد کاهش بار زنده برابر:

$$R = 100 \left(0.7 - \frac{3}{\sqrt{30}} \right) = 15.23\%$$

در ستونهای 11-21, 12-22, 15-25, 16-26 سطح بارگیر برابر $3 \times 2.5 = 7.5 \text{ m}^2$ و در ستونهای 13-23, 14-24 سطح بارگیر برابر $3 \times 5 = 15 \text{ m}^2$ است. در ستونهای 1-11, 2-12, 5-15, 6-16 سطح بارگیر برابر $3 \times 2.5 + 3 \times 2.5 = 15 \text{ m}^2$ و در ستونهای 3-13, 4-14 سطح بارگیر برابر $3 \times 5 + 3 \times 5 = 30 \text{ m}^2$ است پس کاهش بار زنده در این ستونها برابر است با

$$\max \left\{ R = 100 \left(0.7 - \frac{3}{\sqrt{30}} \right) = 15.23\%, 20\% \right\} = 20\%$$

* در بارگذاری های این پروژه، کاهش ها در نظر گرفته نشده اند.

بار باد

فشار یا مکش ناشی از باد

$$p = C_e \cdot C_q \cdot q$$

فشار مبنای باد q برای تهران طبق جدول 1-6-6-6 مبحث ۶ :

$$q = 50 \text{ kg} / \text{m}^2$$

ضریب اثر تغییر سرعت C_e با توجه به بند «الف» قسمت 1-6-6-6 برابر ۱,۶ می باشد.

ضریب شکل C_q برای سازه اصلی باربر جانبی :

دیوارها :

$$C_q = +0.8 \text{ رو به باد}$$

$$C_q = -0.5 \text{ پشت به باد}$$

$$C_q = -0.7 \text{ موازی با باد}$$

بام ها :

$$C_q = -0.7 \text{ موازی با باد}$$

بار وارد بر سطح دیوارهای رو به باد

$$p = 50 \times 1.6 \times (+0.8) = 64 \text{ kg} / \text{m}^2$$

بار وارد بر سطح دیوارهای پشت به باد

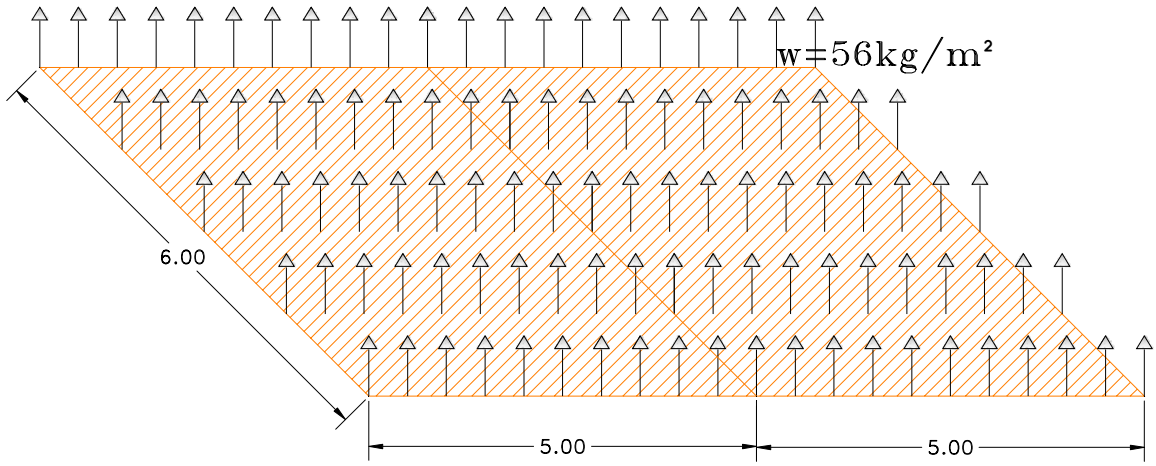
$$p = 50 \times 1.6 \times (-0.5) = -40 \text{ kg} / \text{m}^2$$

بار وارد بر سطح در قسمت سقف و دیوارهای موازی با باد

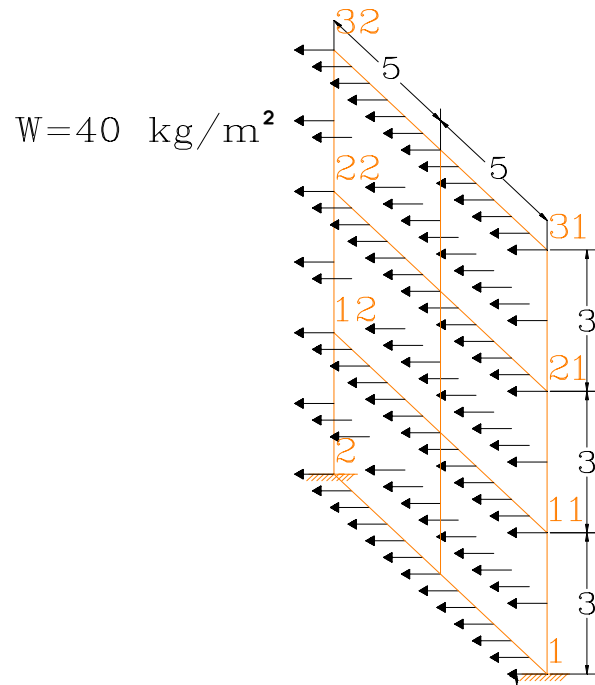
$$p = 50 \times 1.6 \times (-0.7) = -56 \text{ kg} / \text{m}^2$$

منفی به معنای مکش است یعنی به طرف بیرون ساختمان .

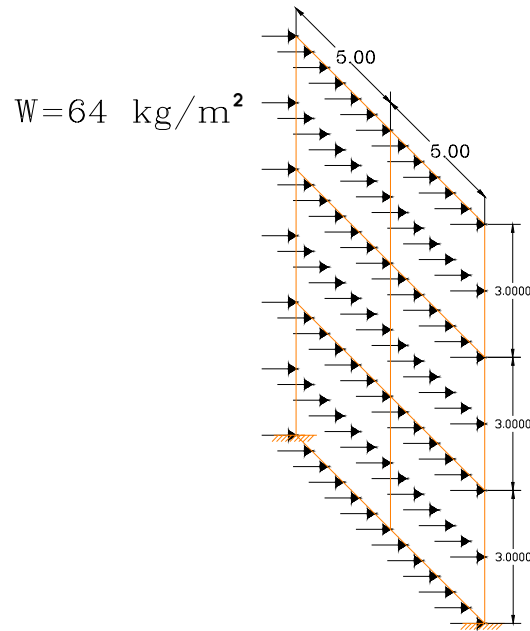
بار باد وارد بر سقف :

بار وارد بر دیوار پشت به باد :

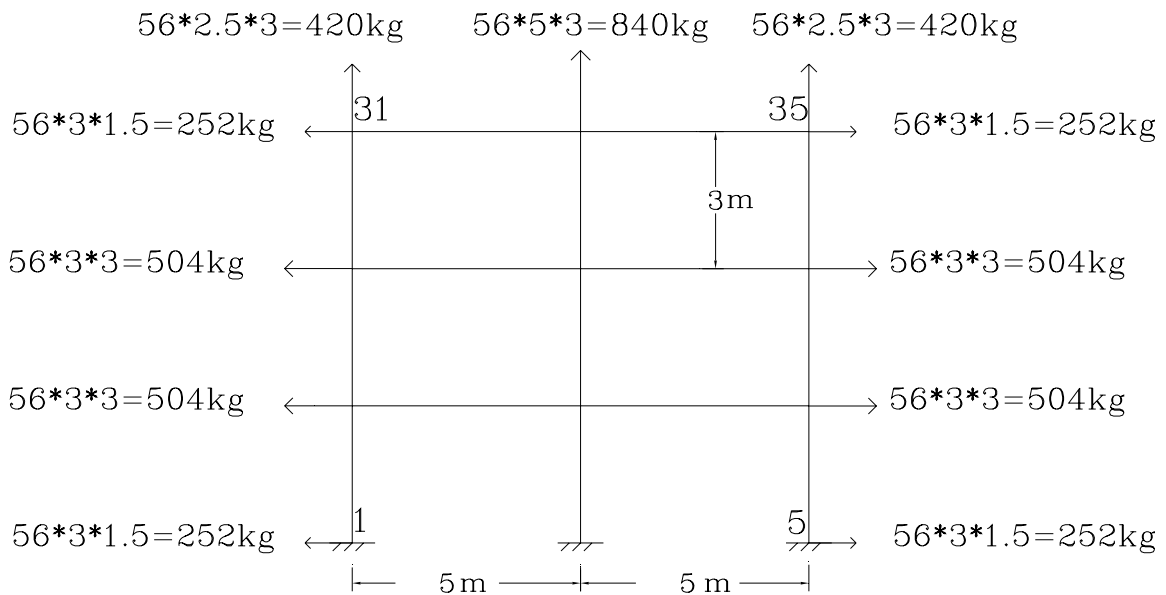

بار وارد بر دیوار رو به باد :

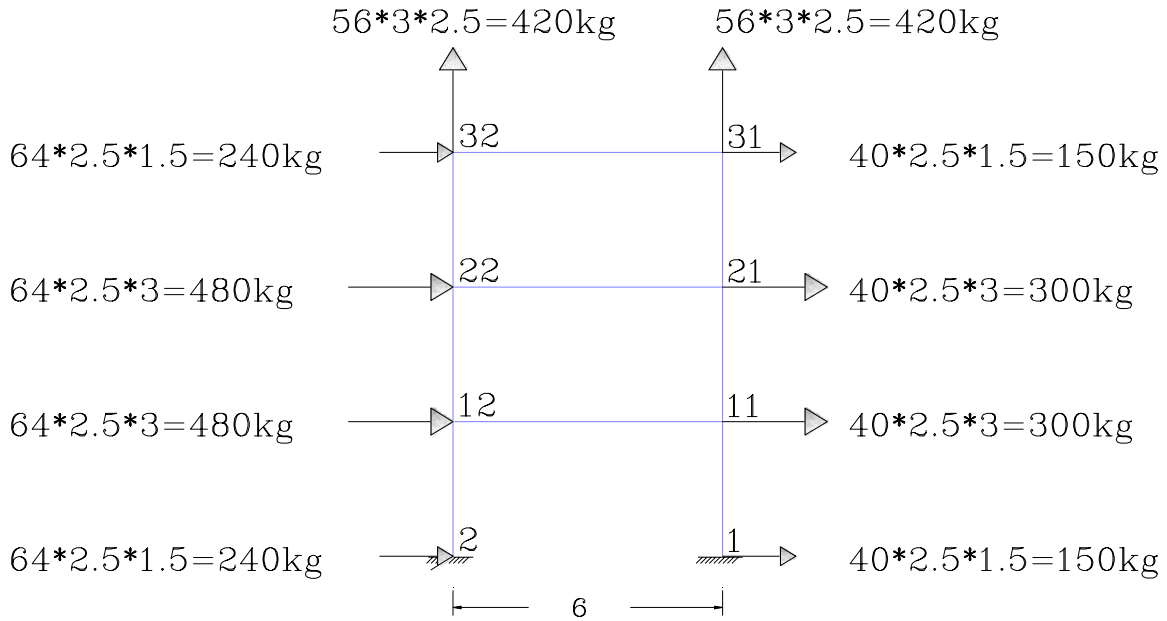
بار باد متمرکز شده بر گره ها :

برای قابهای 1-31-35-5 و 2-32-36-6

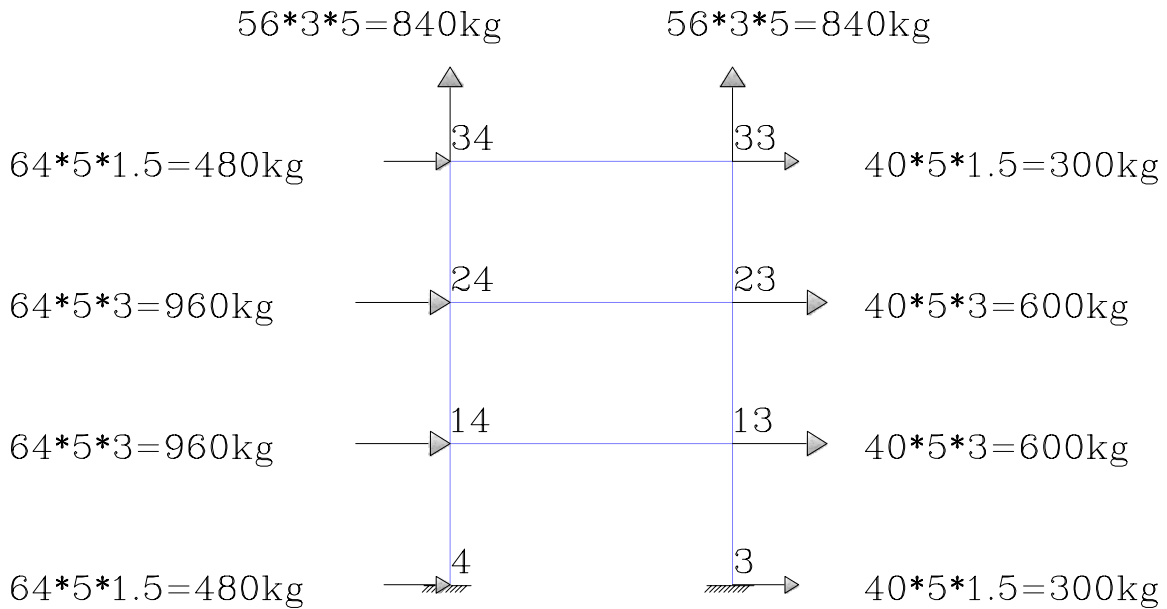

جهت باد عمود بر صفحه

برای قابهای 1-31-32-2 و 5-35-36-6

برای قاب 3-33-34-4

بار زلزله

نیروی جانبی زلزله- نیروی برشی پایه، V :

$$V = CW$$

V : نیروی برشی در تراز پایه

W : وزن کل ساختمان

ابتدا باید وزن موثر سازه در هنگام زلزله را بدست آوریم:

مطابق جدول 6-7-1 برای ساختمانهای مسکونی، اداری، درصد مشارکت بار زنده به صورت زیر است:

* بار مرده + ۲۰ درصد بار زنده موثر بر کف ها (مساحت هر طبقه ۶۰ متر مربع است)

$$W_1 = 60(675 + 0.2 \times 200) \times 3 = 128700 \text{kg} \approx 129 \text{ton}$$

وزن دیوارهای پیرامونی:

$$W_2 = 486 \times (9 \times 10) \times 2 + 438(6 \times 9) \times 2 = 134784 \text{kg} \approx 135 \text{ton}$$

وزن اسکلت :

فرض اولیه : تیرها 30x35 و ستون ها 35x35

$$W_3 = [(0.35 \times 0.35 \times 3) \times 18 + (0.3 \times 0.35 \times 6) \times 9 + (0.3 \times 0.35 \times 5) \times 12] \times 2500$$

$$\Rightarrow W_3 = 46500 \text{kg} \approx 46.5 \text{ton}$$

وزن کل موثر در زلزله برابر است با:

$$W = W_1 + W_2 + W_3 = 311 \text{ton}$$

ضریب زلزله:

$$C = \frac{ABI}{R}$$

$A=0.35$ ضریب خطر زلزله خیزی منطقه

$I=1$ ضریب اهمیت ساختمان

$R=7$ ضریب رفتار ساختمان با توجه به جدول 6-7-6 مبحث ۶ ، در قسمت قاب خمشی بتن آرمه متوسط

B ضریب بازتاب ساختمان

در قاب های بتن آرمه زمان تناوب اصلی نوسان طبق رابطه 6-7-7 مبحث ۶ :

$$T = 0.07H^{\frac{3}{4}} = 0.07 \times 9^{\frac{3}{4}} = 0.36$$

با توجه به جدول 4-7-6 مبحث ۶ ، نوع زمین III را انتخاب می کنیم.
با مراجعه به جدول 3-7-6 مبحث ۶ ، مقادیر زیر بدست می آیند:

$$T_0 = 0.15$$

$$T_s = 0.7$$

$$S = 1.75$$

بنابراین با توجه به روابط 4-7-6 مبحث ۶ ، B برابر:

$$B = S + 1 = 1.75 + 1 = 2.75 \quad T_0 \leq T \leq T_s$$

$$C = \frac{ABI}{R} = \frac{0.35 \times 2.75 \times 1}{7} = 0.137$$

$$V = CW = 0.137 \times 311 = 42.6 \text{ ton}$$

طبق رابطه 3-7-6

$$V_{\min} = 0.1AIW = 0.1 \times 0.35 \times 1 \times 311 = 10.9 \text{ ton} < 42.6$$

توزیع نیروی جانبی زلزله :

مطابق رابطه 10-7-6 مبحث ۶ :

$$F_i = \frac{W_i h_i}{\sum_{j=1}^n W_j h_j} (V - F_t)$$

مطابق بند 9-5-2-7-6 مبحث ۶ ، به دلیل اینکه $T < 0.7$ نیروی شلاقی را در نظر نمی گیریم
یعنی $F_t = 0$.

$$F_1 = \frac{3}{18} \times 42.6 = 7.1 \text{ ton}$$

$$F_2 = \frac{6}{18} \times 42.6 = 14.2 \text{ ton}$$

$$F_3 = \frac{9}{18} \times 42.6 = 21.3 \text{ ton}$$

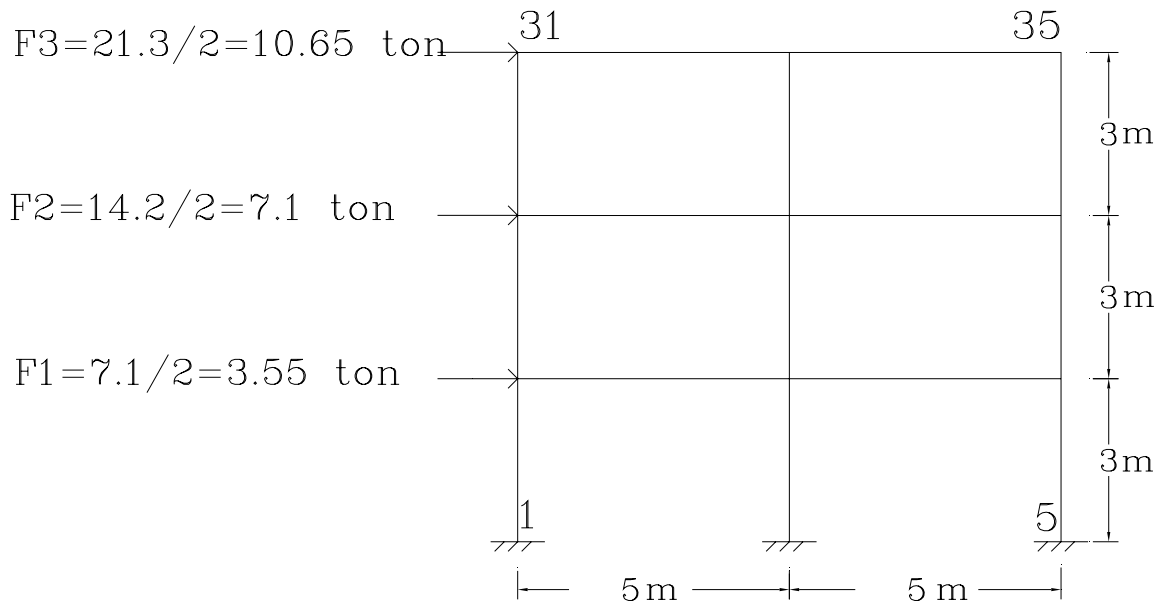
این نیروها در مرکز جرم قابها وارد می شود و به نسبت سختی های عضو، به مفصل ها انتقال می یابد.

توجه شود اگر مرکز سطح قاب بر مرکز جرم منطبق نباشد، پیچشی به وجود می آید. اما در اینجا مرکز جرم و مرکز سطح یکسان هستند.

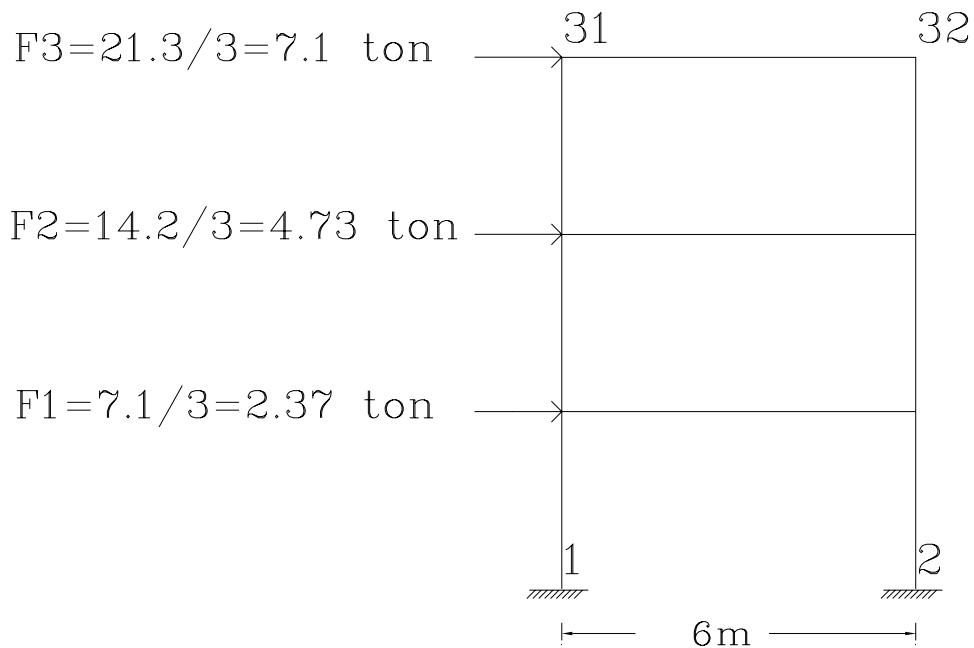
در قابهای 1-31-35-5 و 2-32-36-6 در محل گره ها بر دو تقسیم می شوند و در قابهای 1-31-32-2، 5-35-36-6 و 3-33-34-4 بر سه تقسیم می شوند.

باید از حالات مختلف قرار گیری بار زلزله که در زیر نشان داده شده است، حالتی که در آن بارگذاری بحرانی تر است را مشخص کرد.

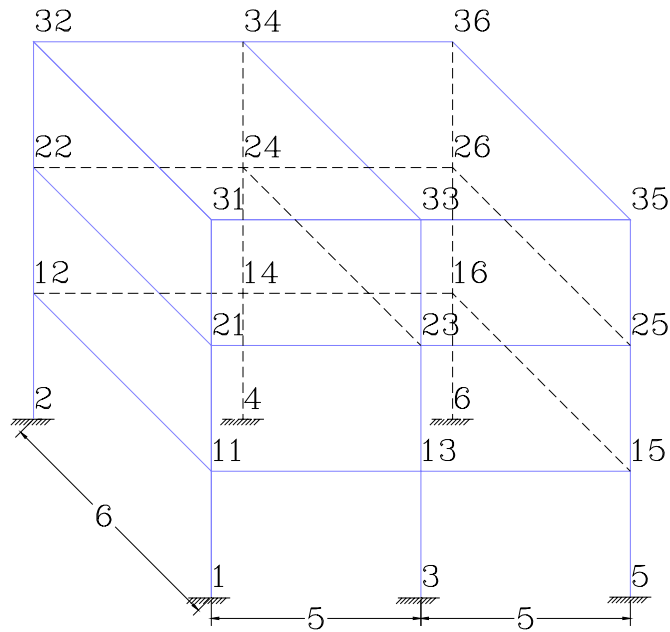
توجه شود در اشکال زیر بار زلزله فقط برای «رفت» نشان داده شده است. برای «برگشت» بارها بر قسمت سمت راست قاب وارد می شوند.
 بار وارد بر گره ها ناشی از زلزله برای قابهای 1-31-35-5 و 2-32-36-6

بار وارد بر گره ها ناشی از زلزله برای قابهای 1-31-32-2، 5-35-36-6 و 3-33-34-4

شکل کلی بار گذاری

نمای کلی سازه

بارگذاری های مرده، زنده و زلزله را به صورت جداگانه در صفحات بعد ملاحظه خواهید کرد. در این قسمت ترکیبات بارگذاری در نظر گرفته نشده اند.

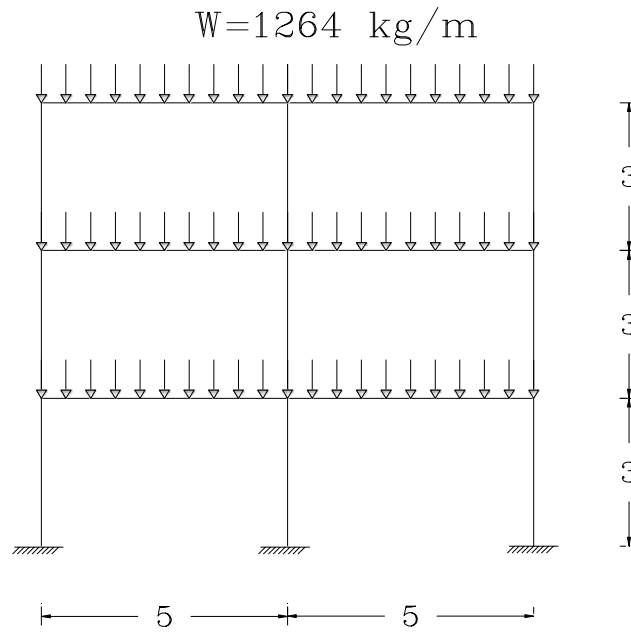
همان طور که در قسمت های قبل ملاحظه شد، بین بار زلزله و بار باد، بار زلزله غالب است. مثلاً نسبت بار زلزله به بار باد برای گره 31 برابر :

$$\frac{42.6 \text{ ton}}{56 \times 6 \times 9 \text{ kg} \times 10^{-3}} = 14.09$$

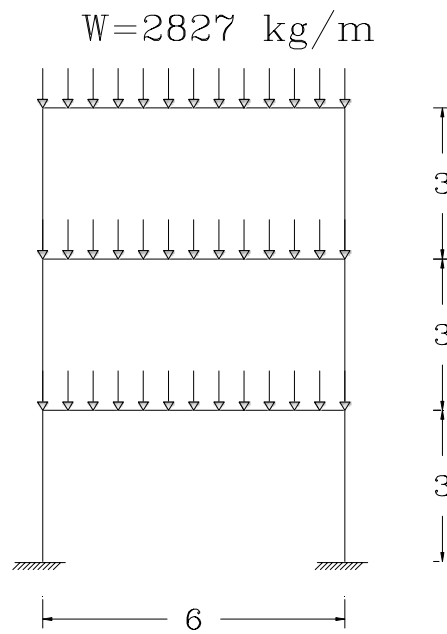
پس بنابراین در بارگذاری کلی و تحلیل سازه بار باد را در نظر نمی گیریم.

بارهای مرده:

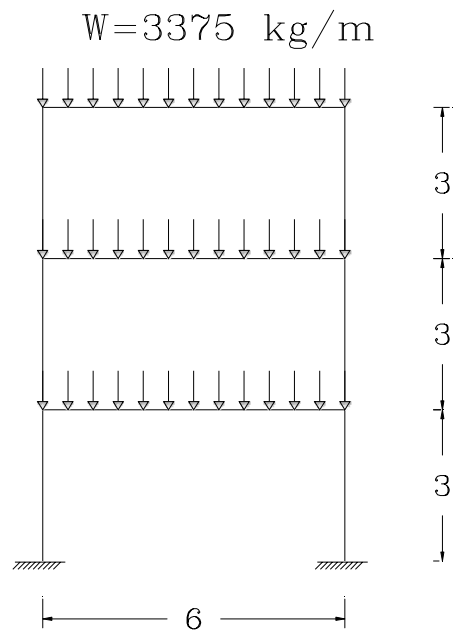
برای قاب های نما (1-31-35-5 و 2-32-36-6)

برای قاب های طرفین (1-31-32-2 و 5-35-36-6)

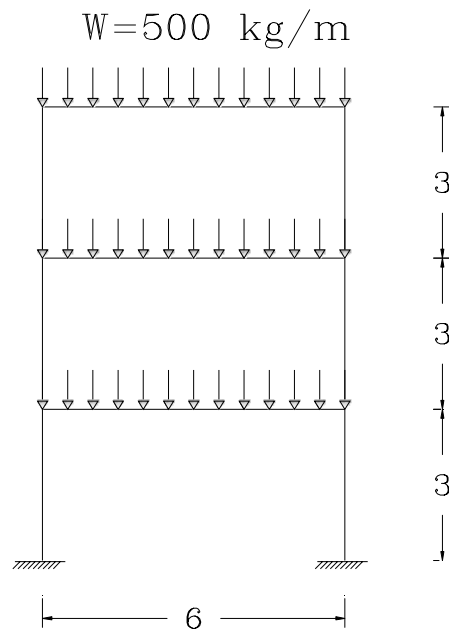

برای قاب میانی (3-33-34-4)

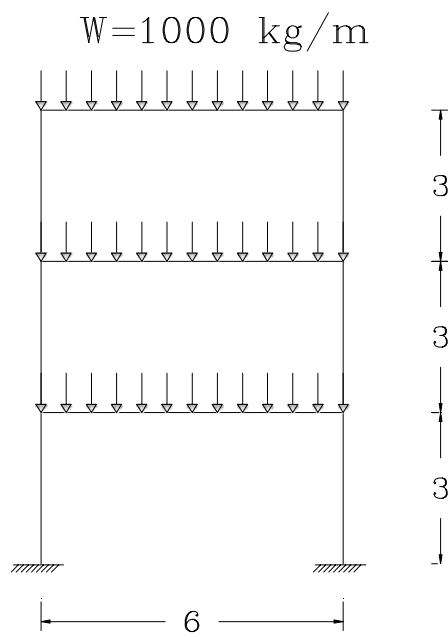

بار زنده:

برای قابهای طرفین (1-31-32-2 و 5-35-36-6)

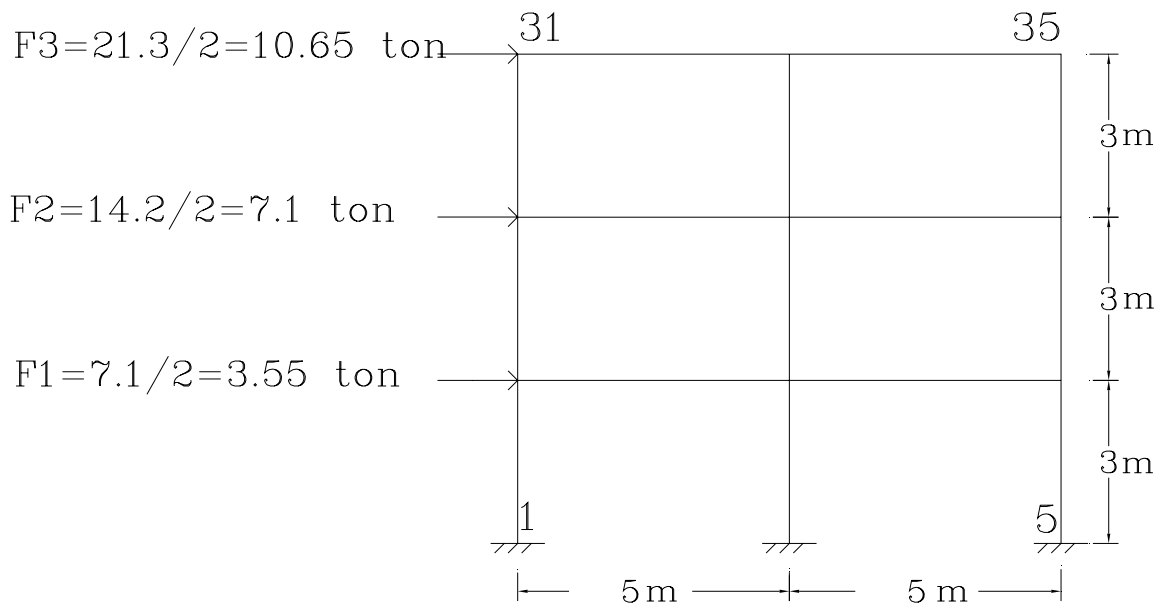

برای قاب میانی (3-33-34-4)

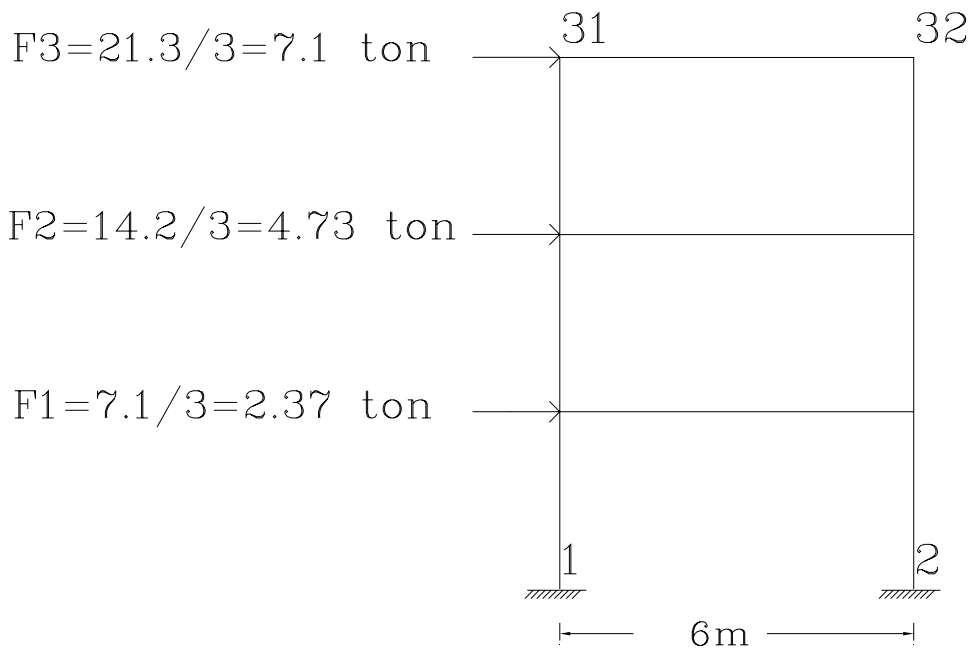

بار زلزله :

بار وارد بر گره ها ناشی از زلزله برای قابهای 1-31-35-5 و 2-32-36-6

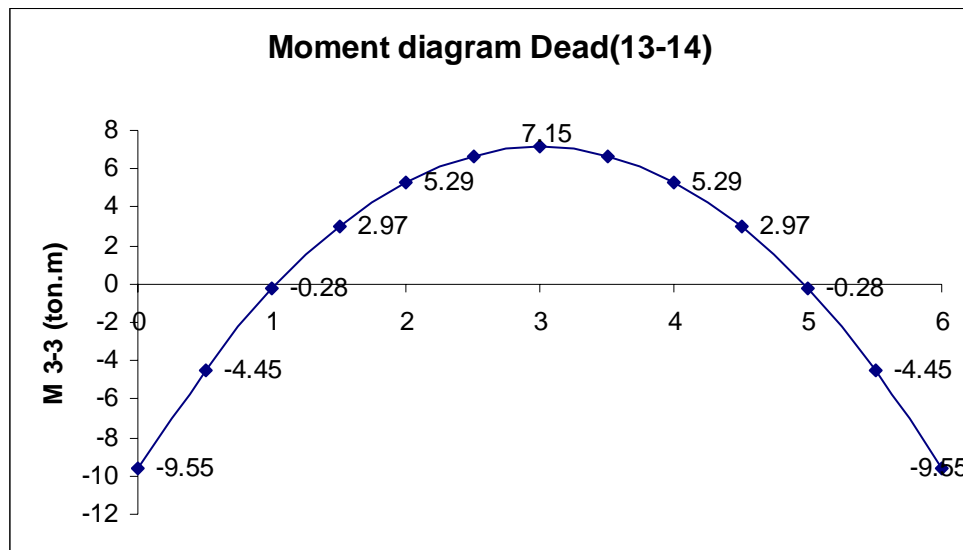
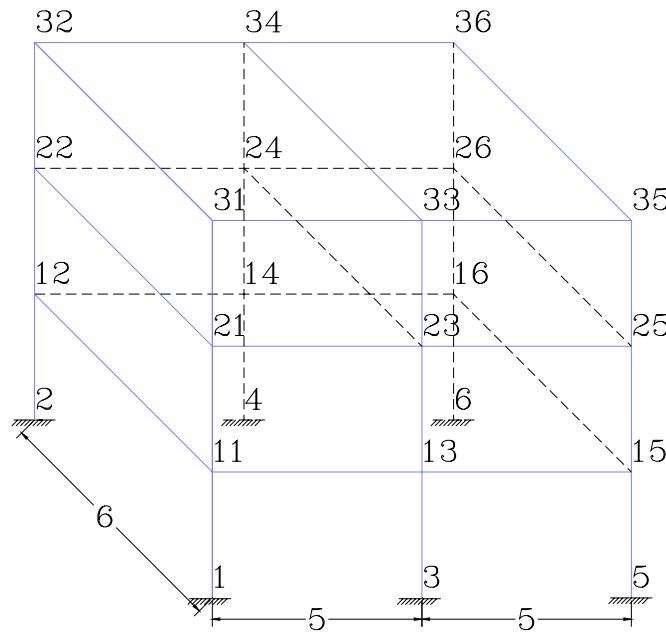

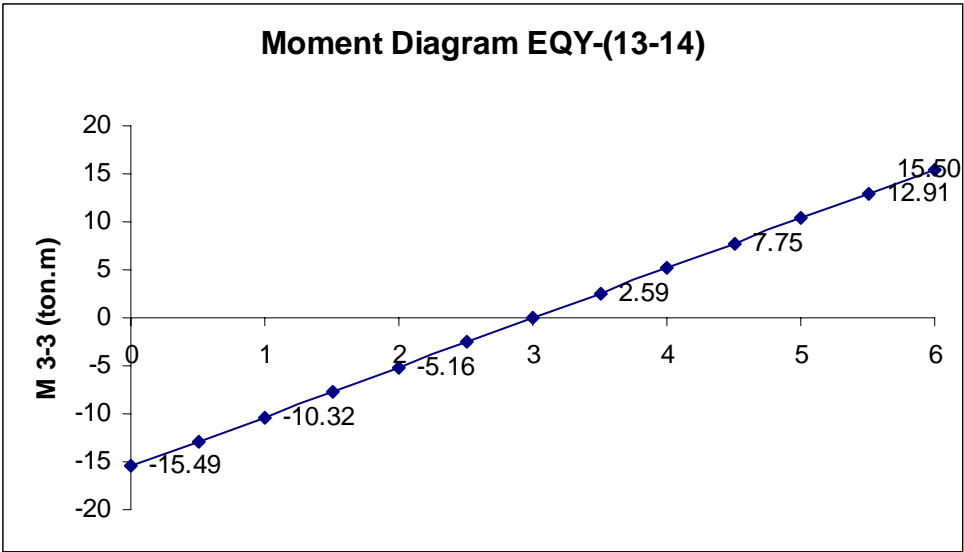
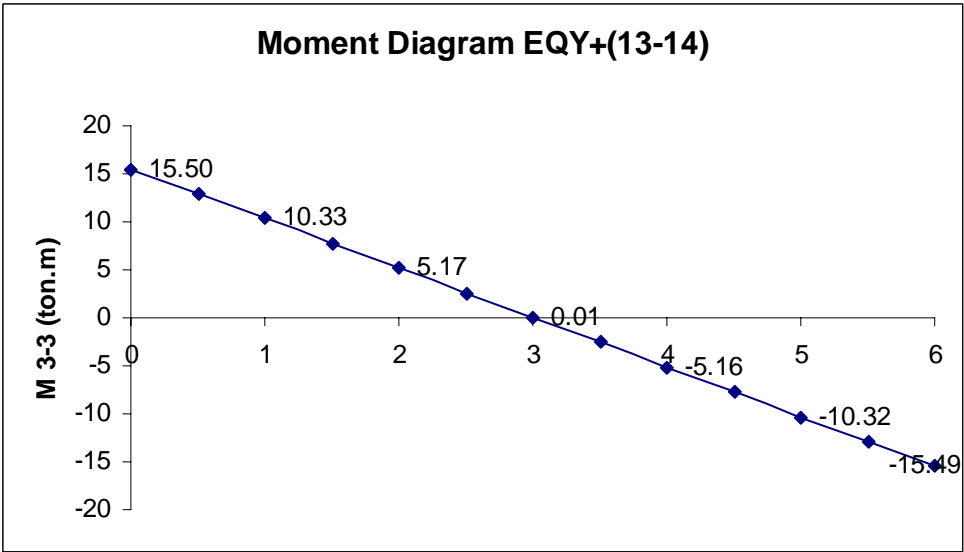
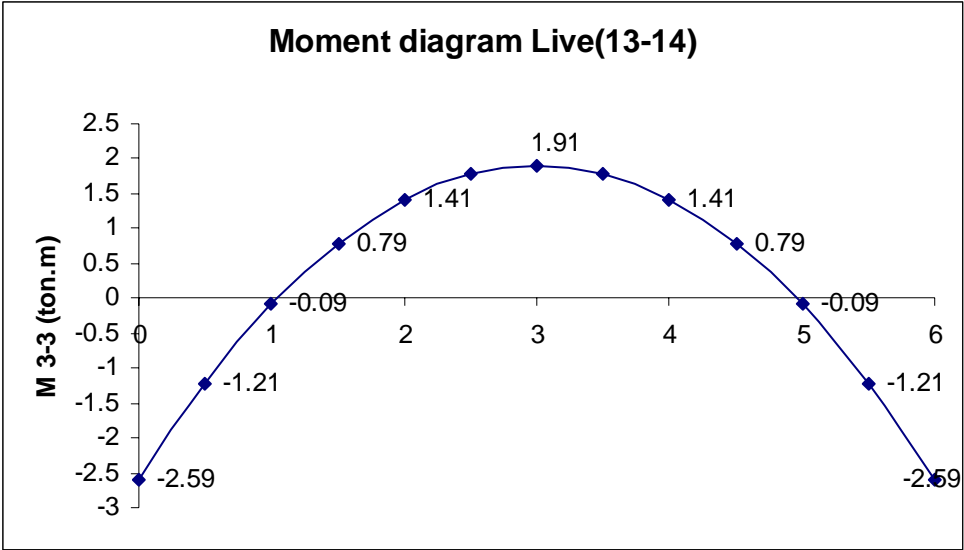
بار وارد بر گره ها ناشی از زلزله برای قابهای 1-31-32-2، 5-35-36-6 و 3-33-34-4

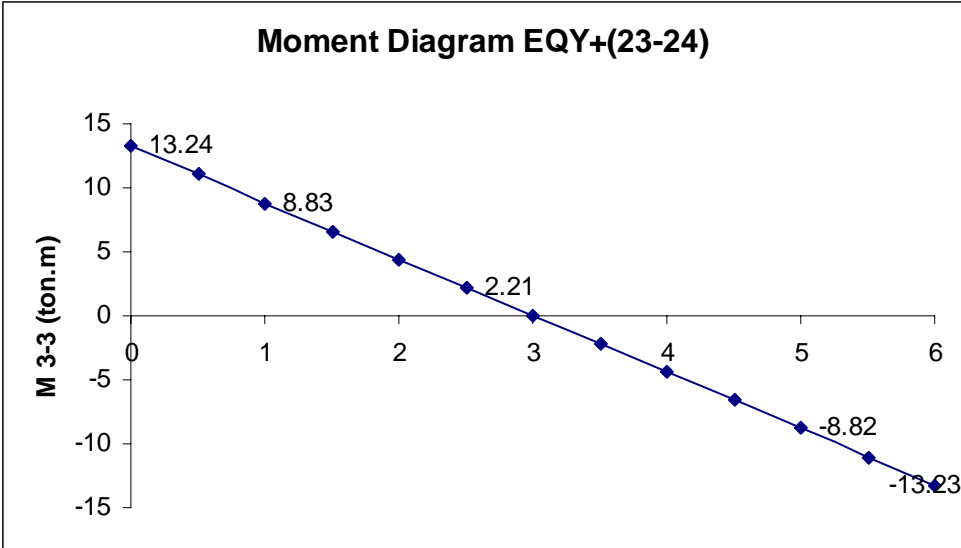
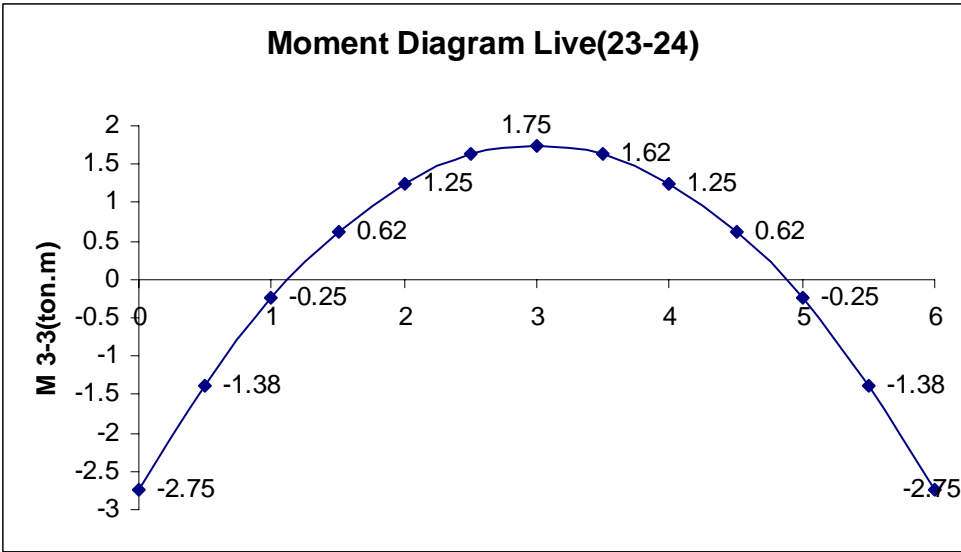
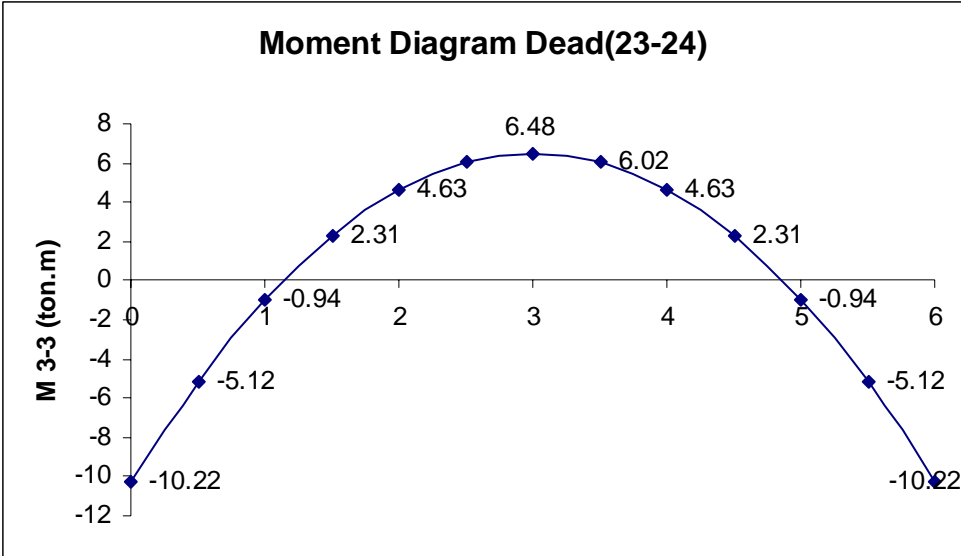

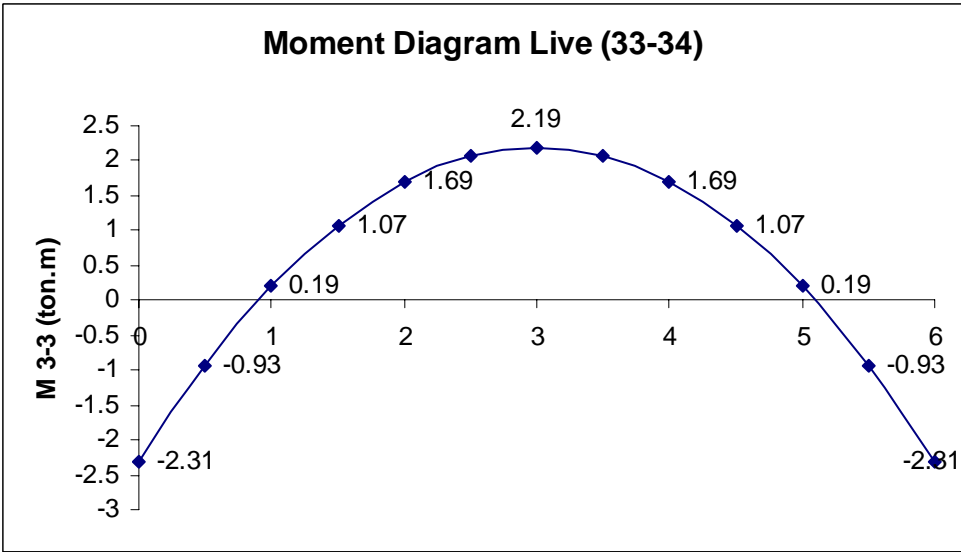
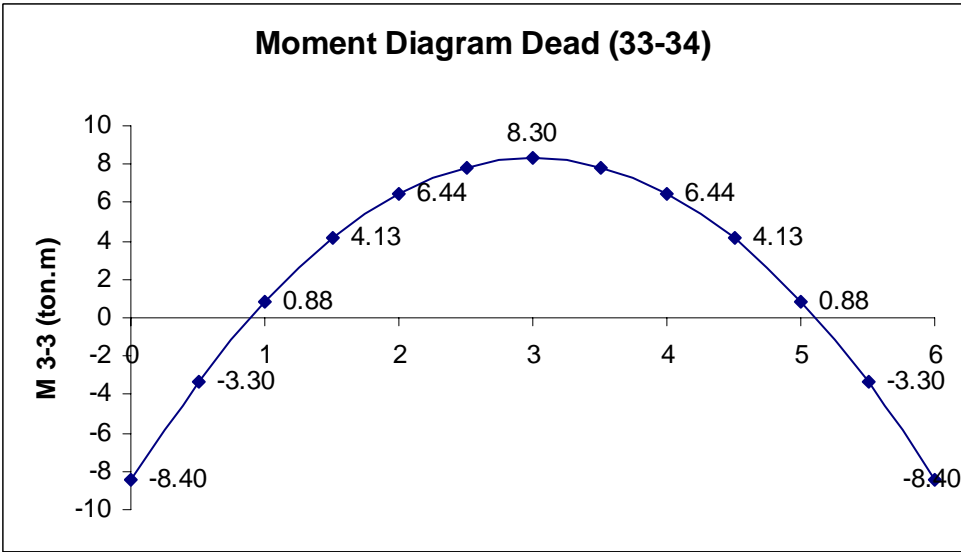
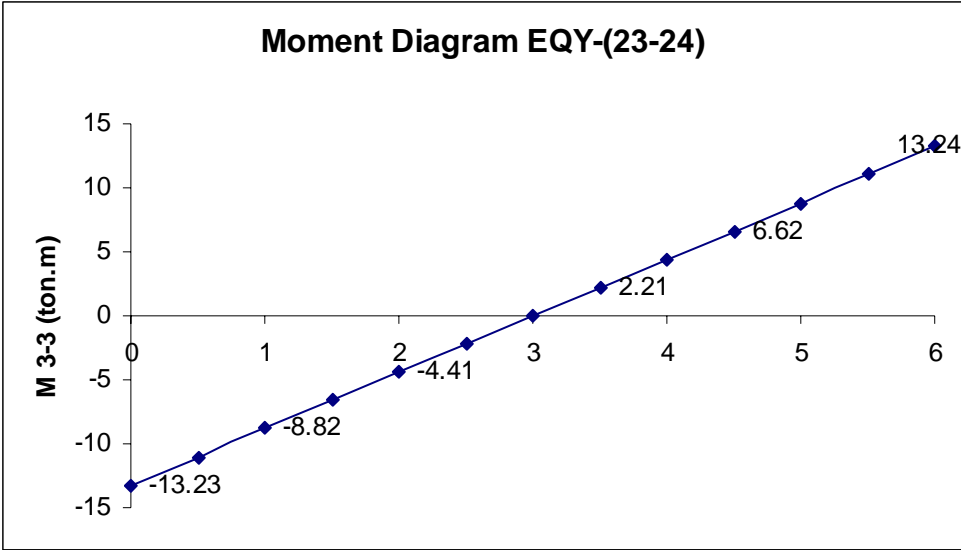
تحليل سازه

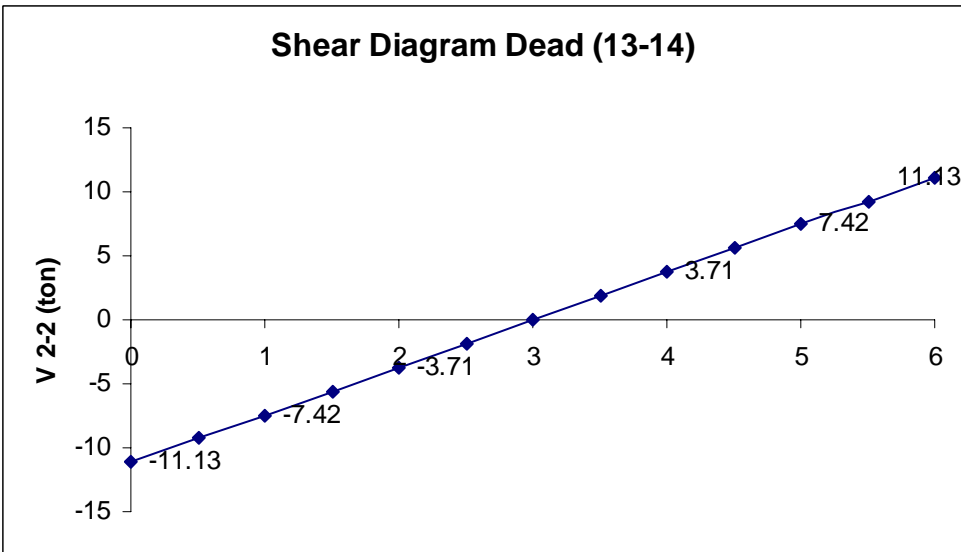
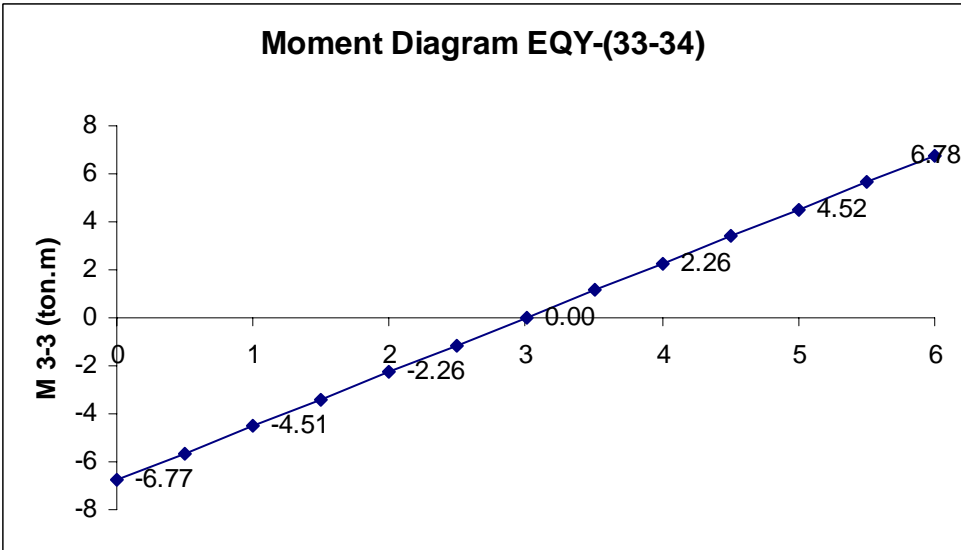
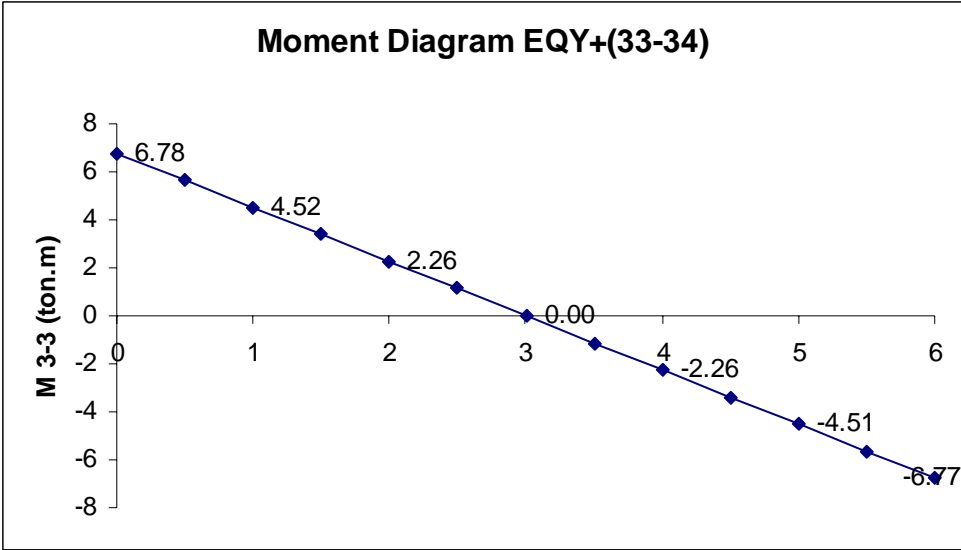
تحليل قاب ها با استفاده از نرم افزار SAP 2000 انجام شد كه نمونه ای از نتایج آن را به ازای بارگذاری های مختلف در زیر ملاحظه می فرمایید.

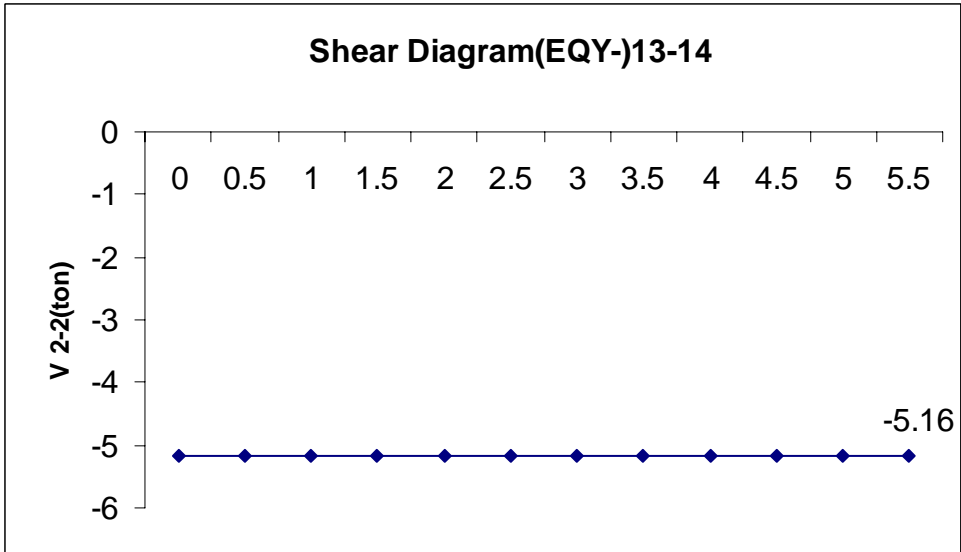
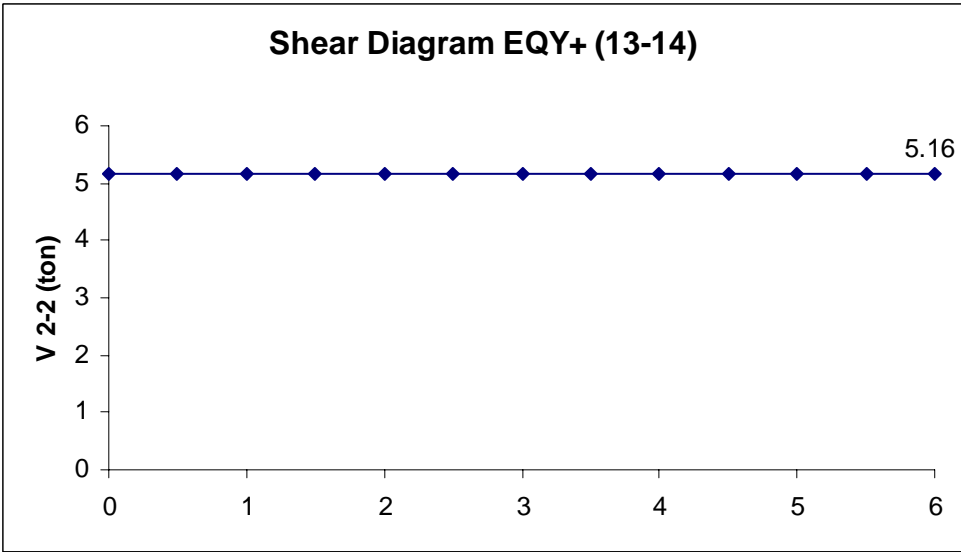
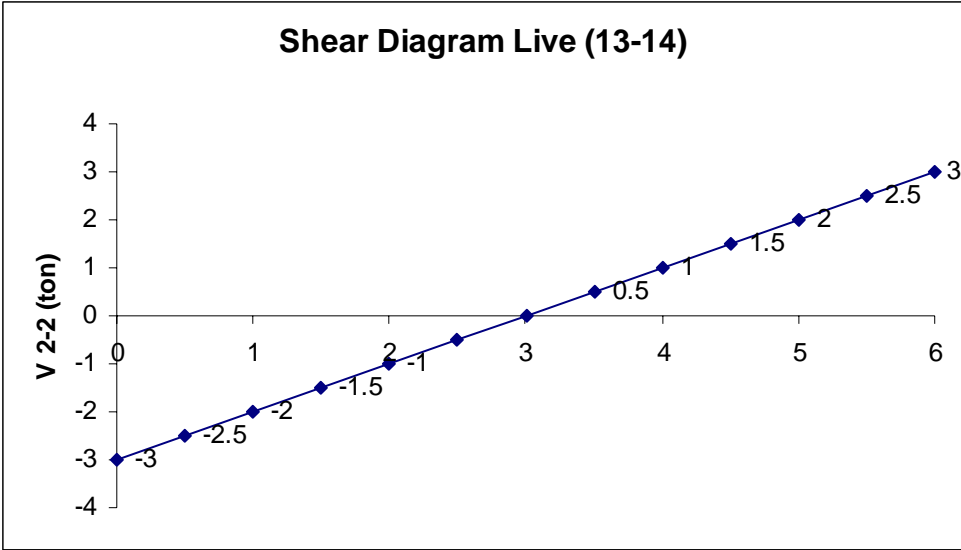

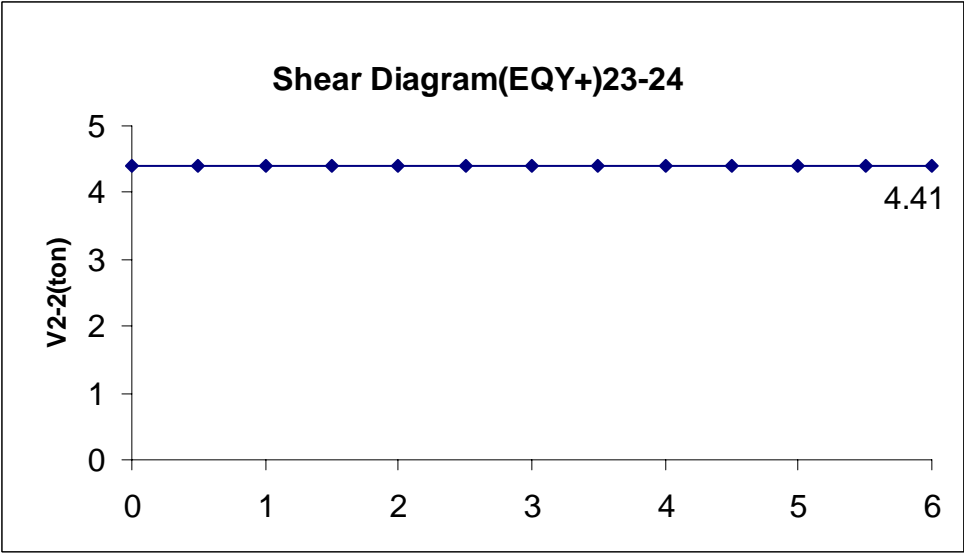
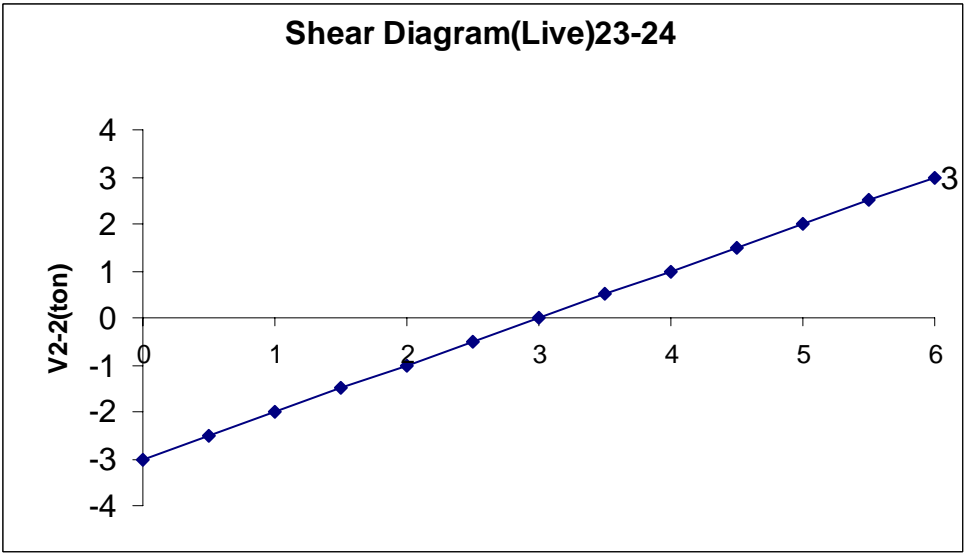
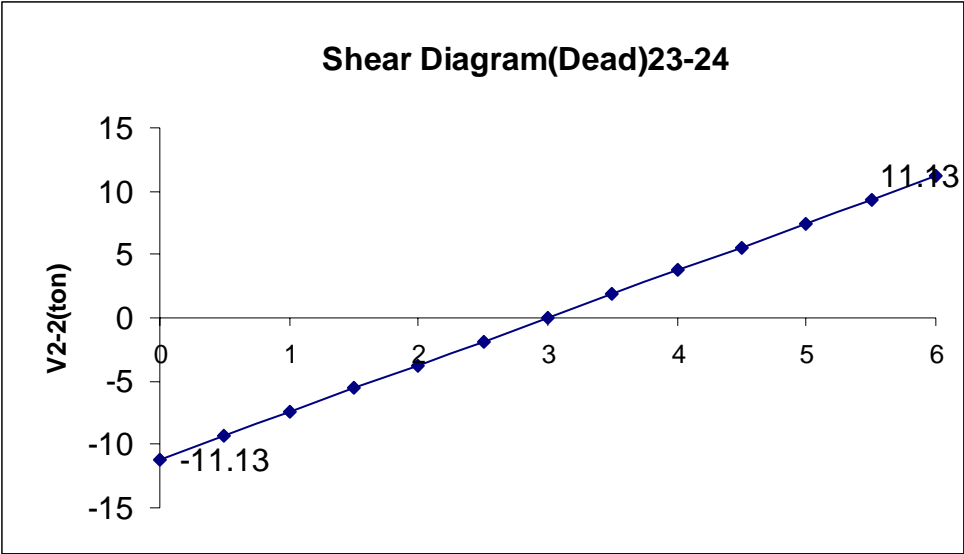

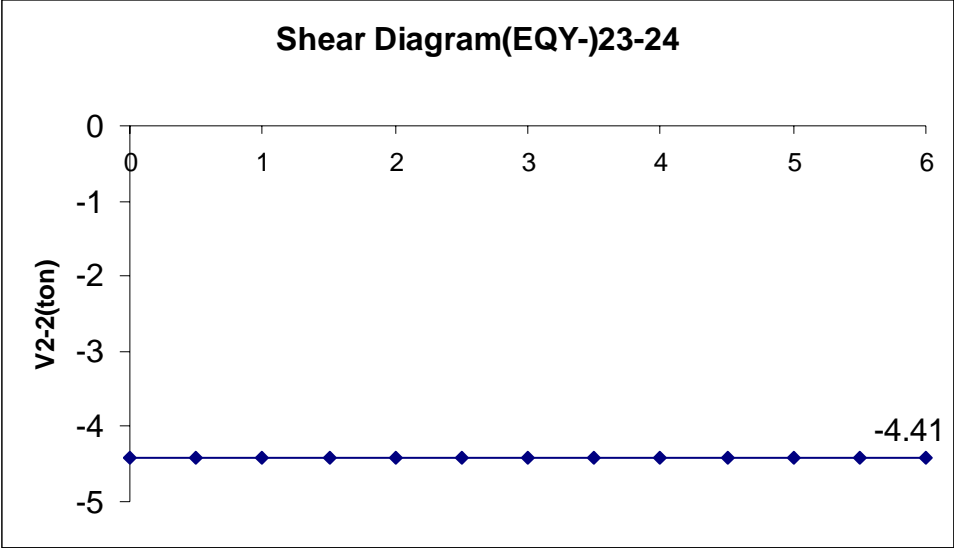

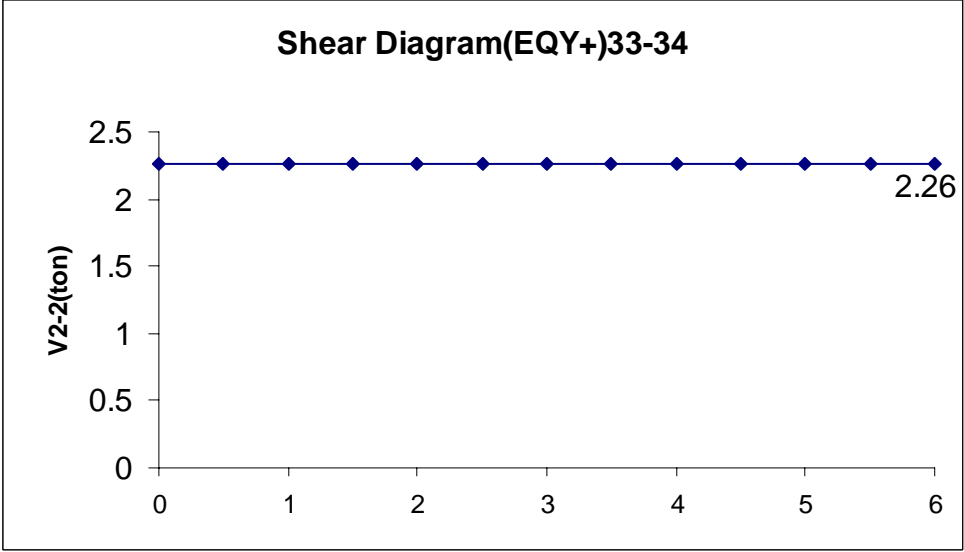
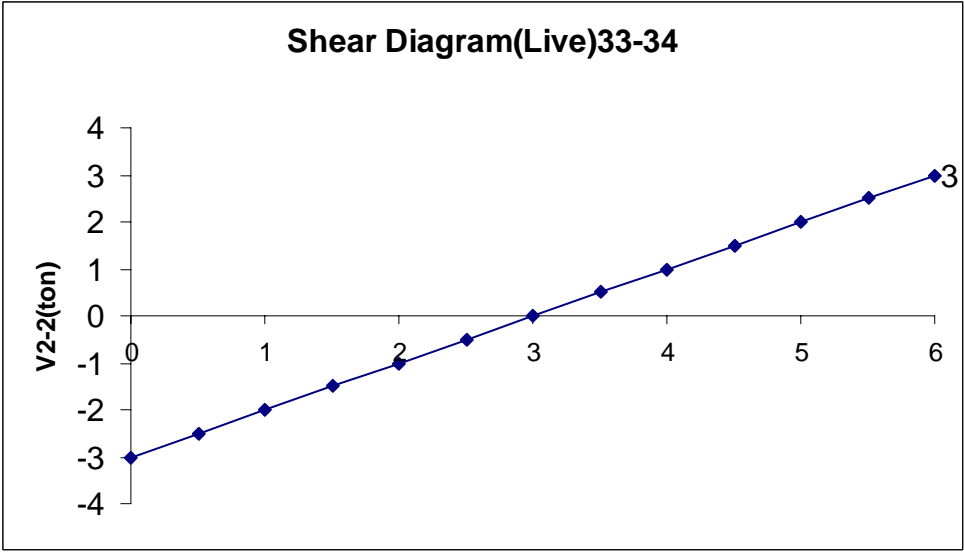
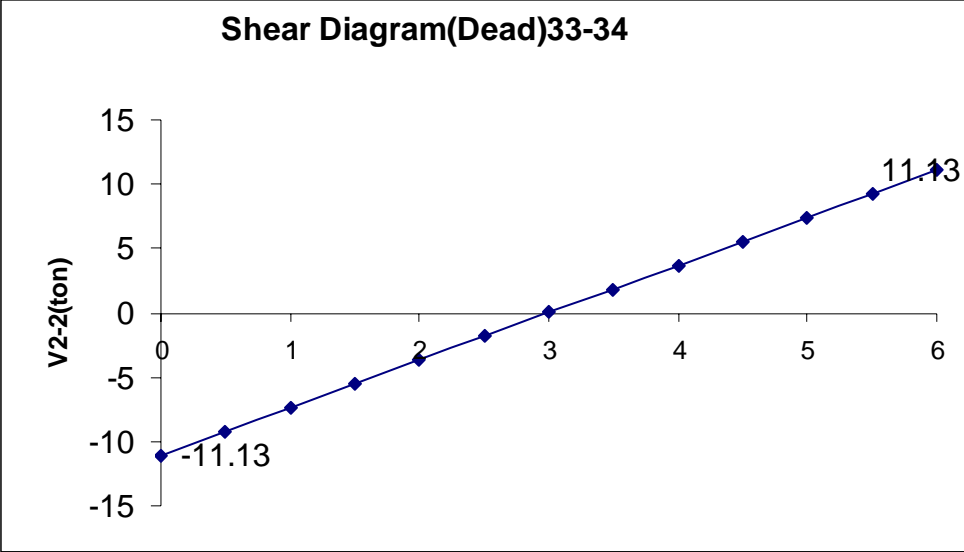

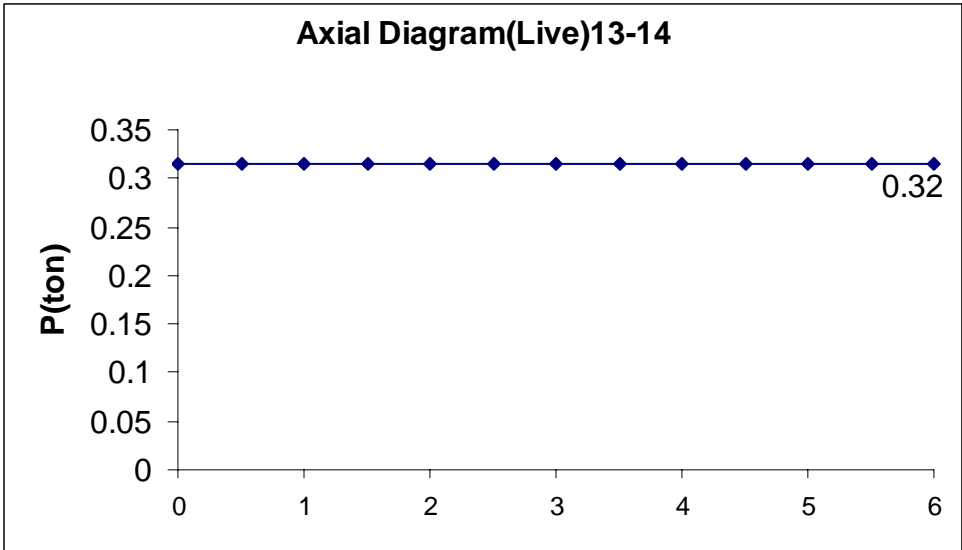
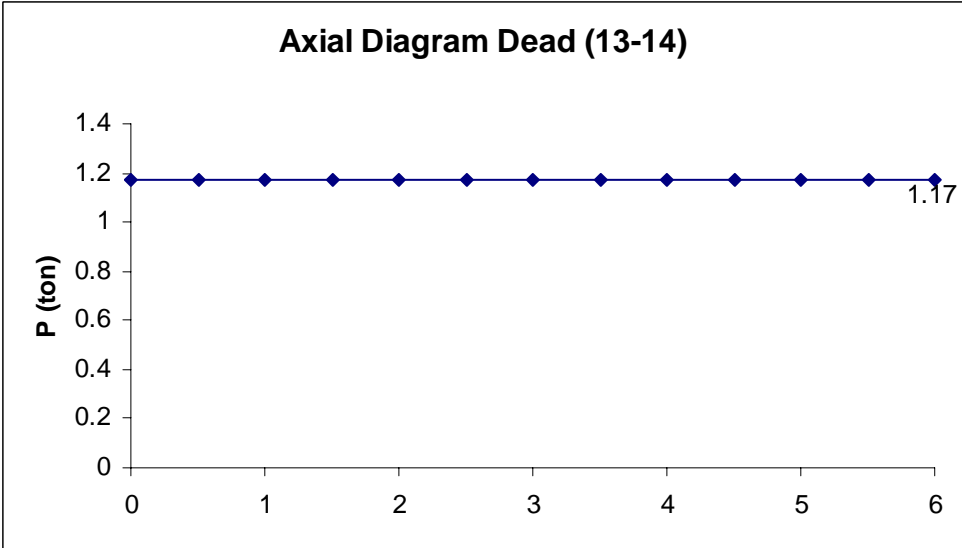
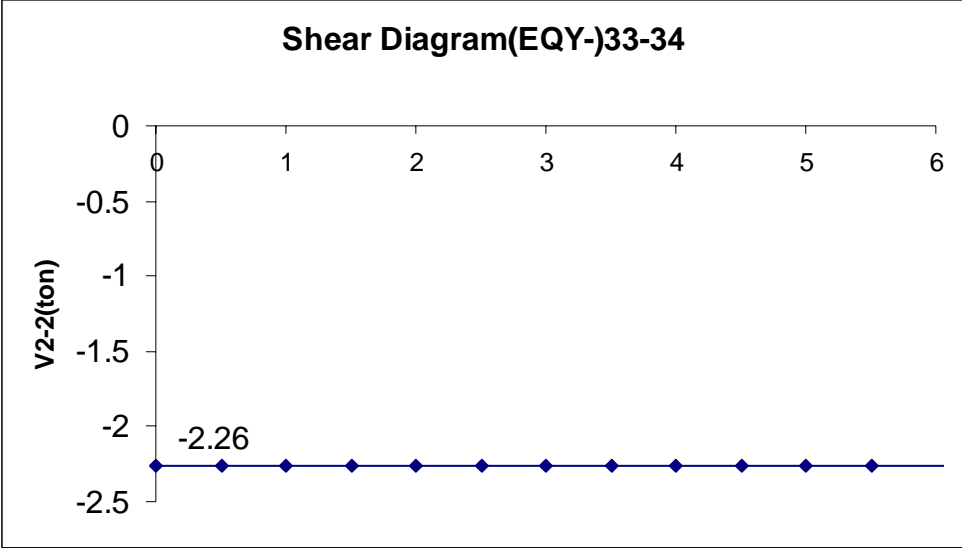

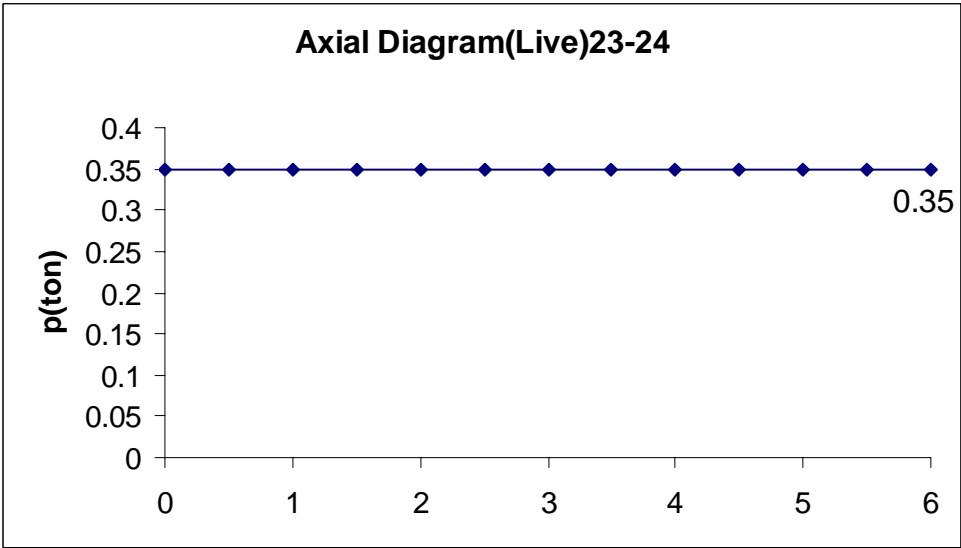
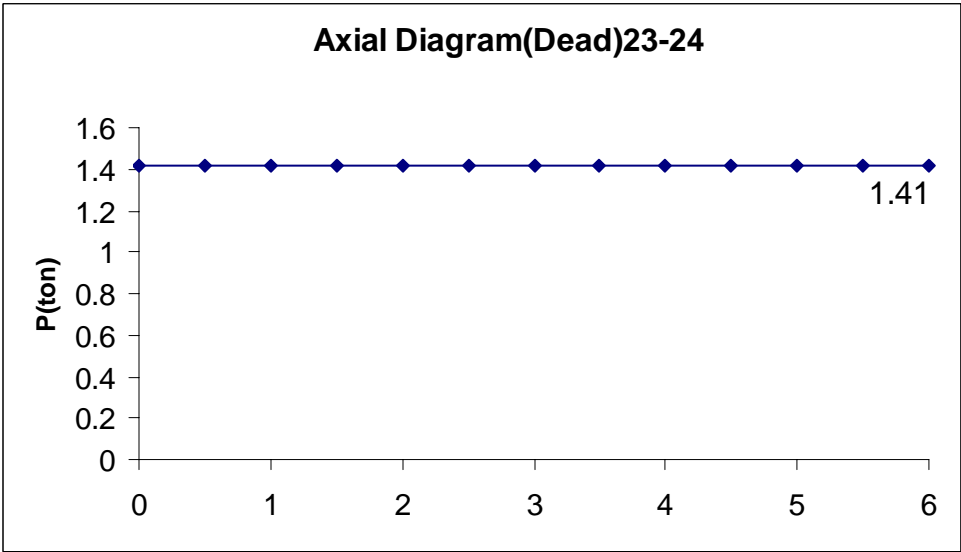
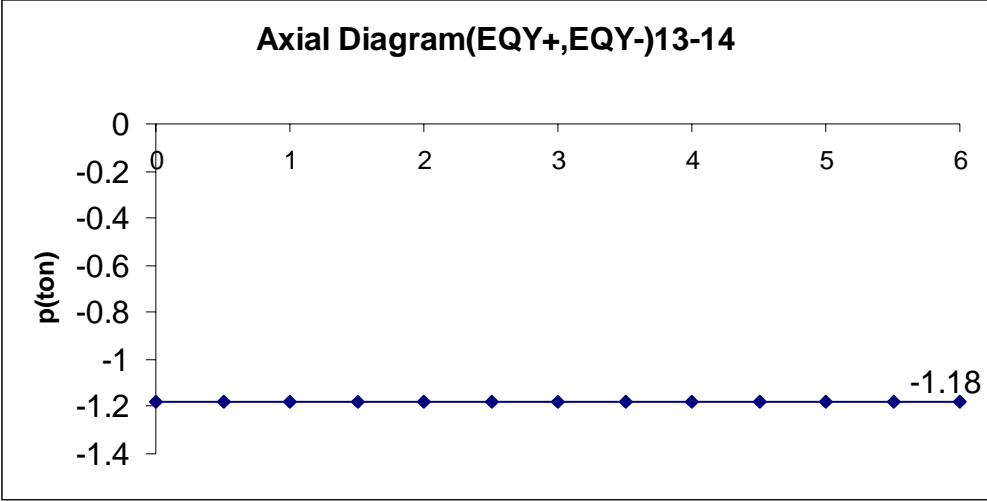

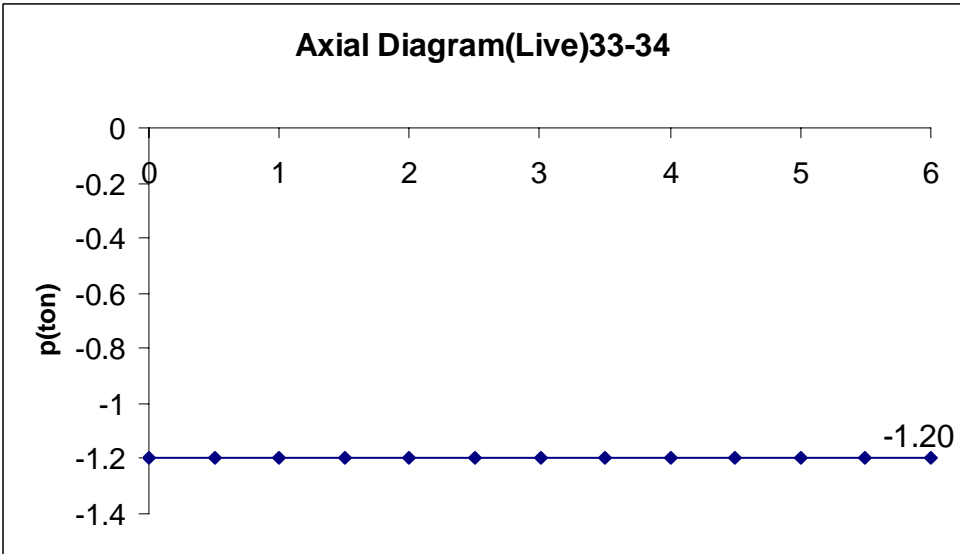
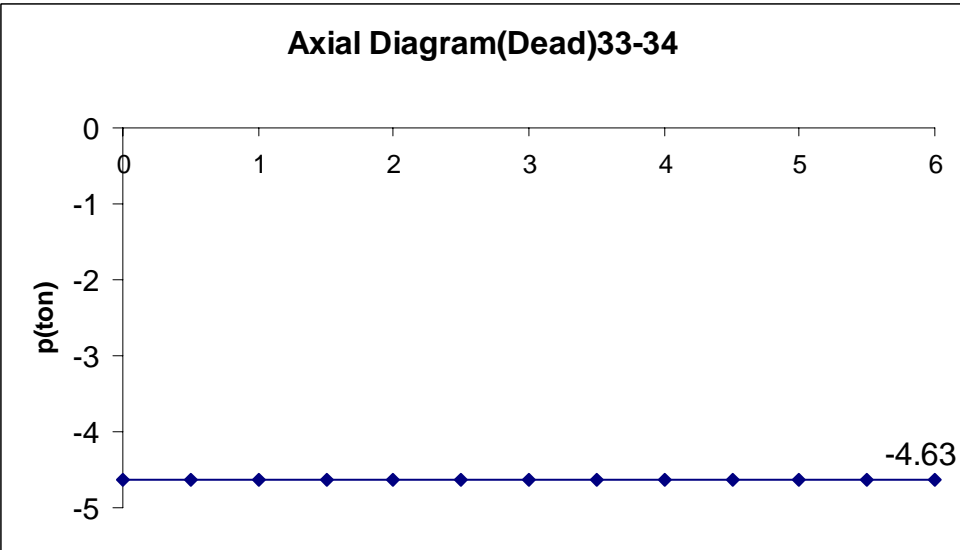
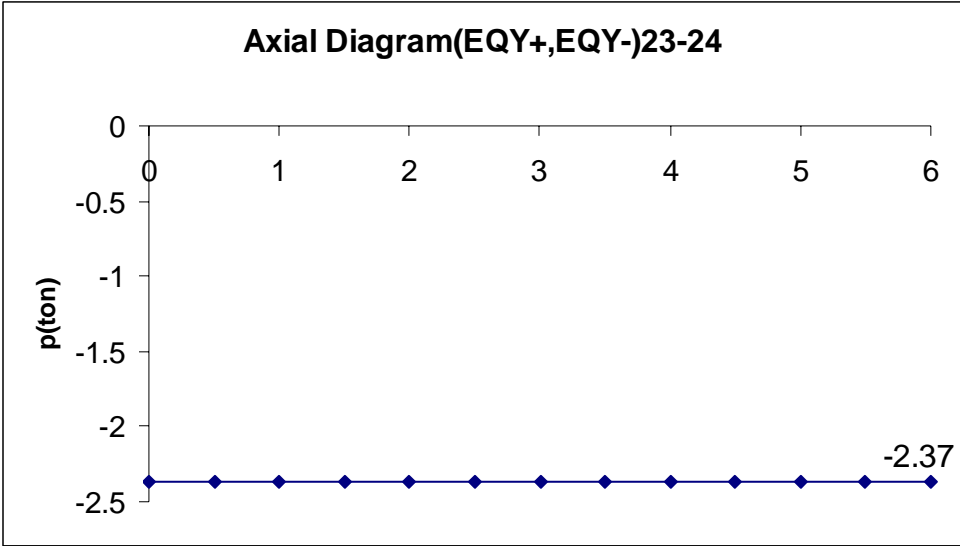

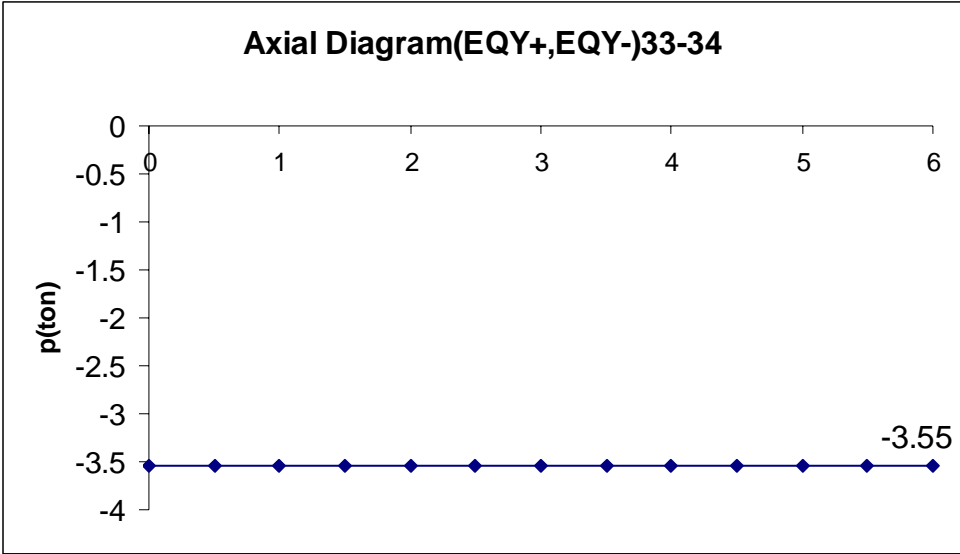

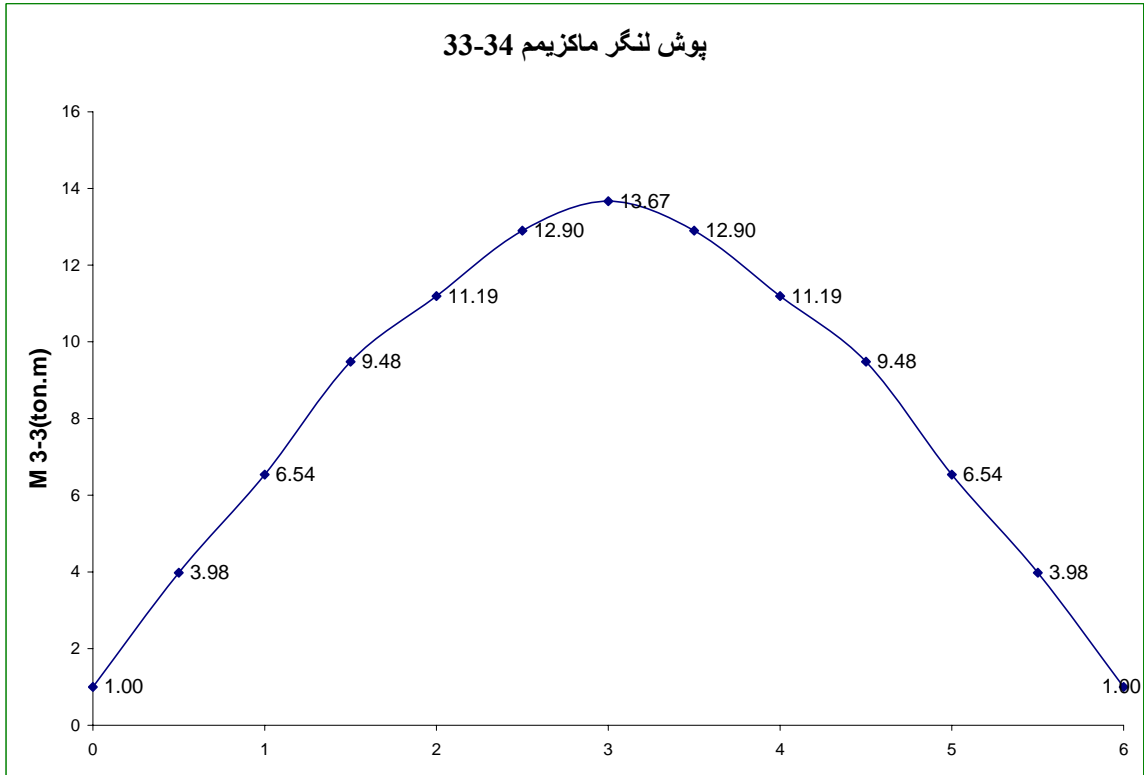
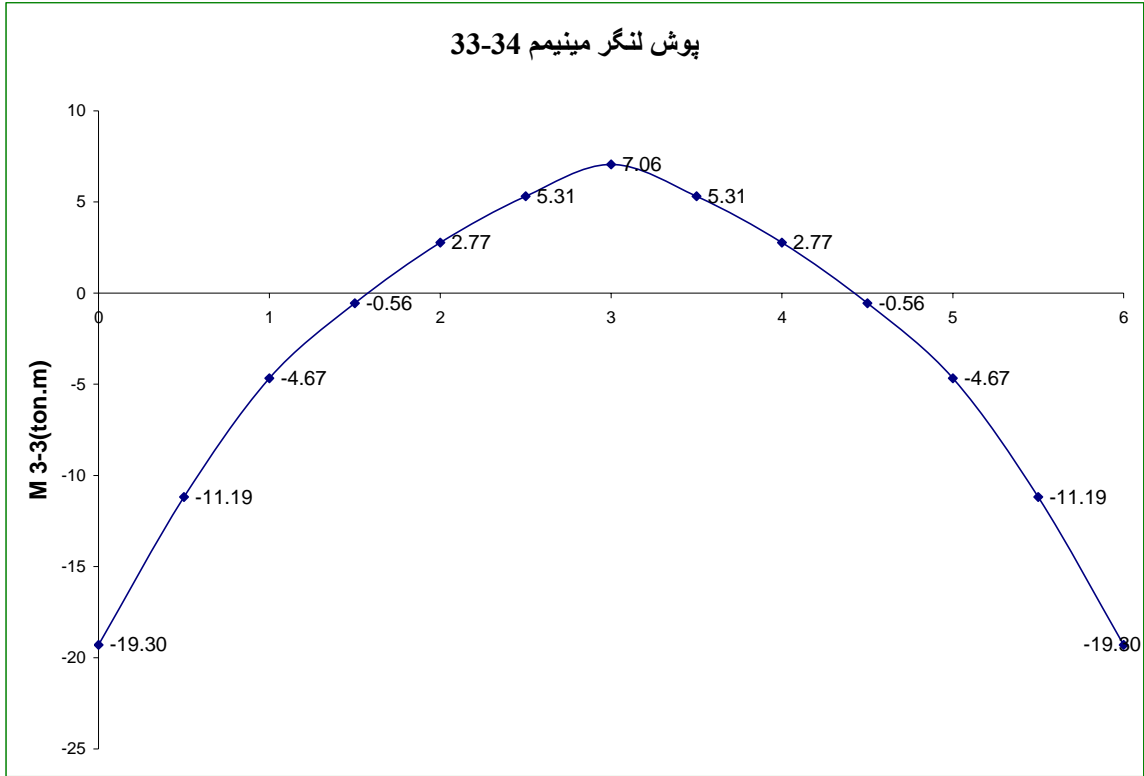

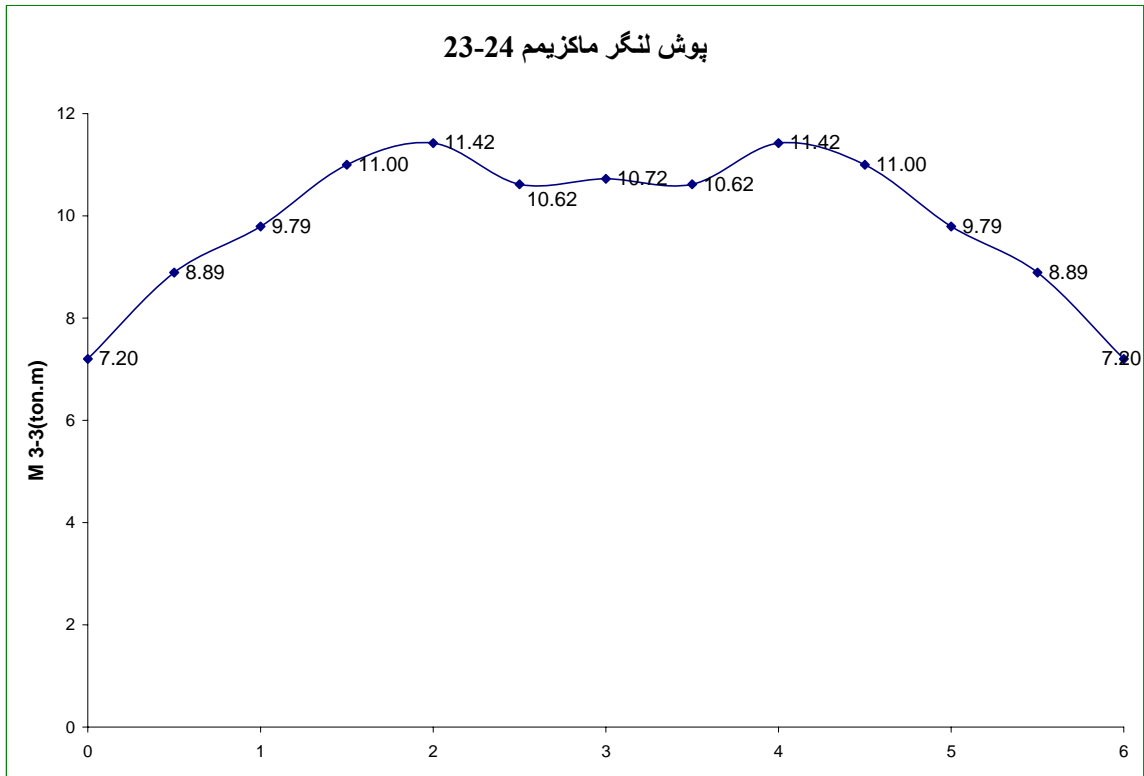
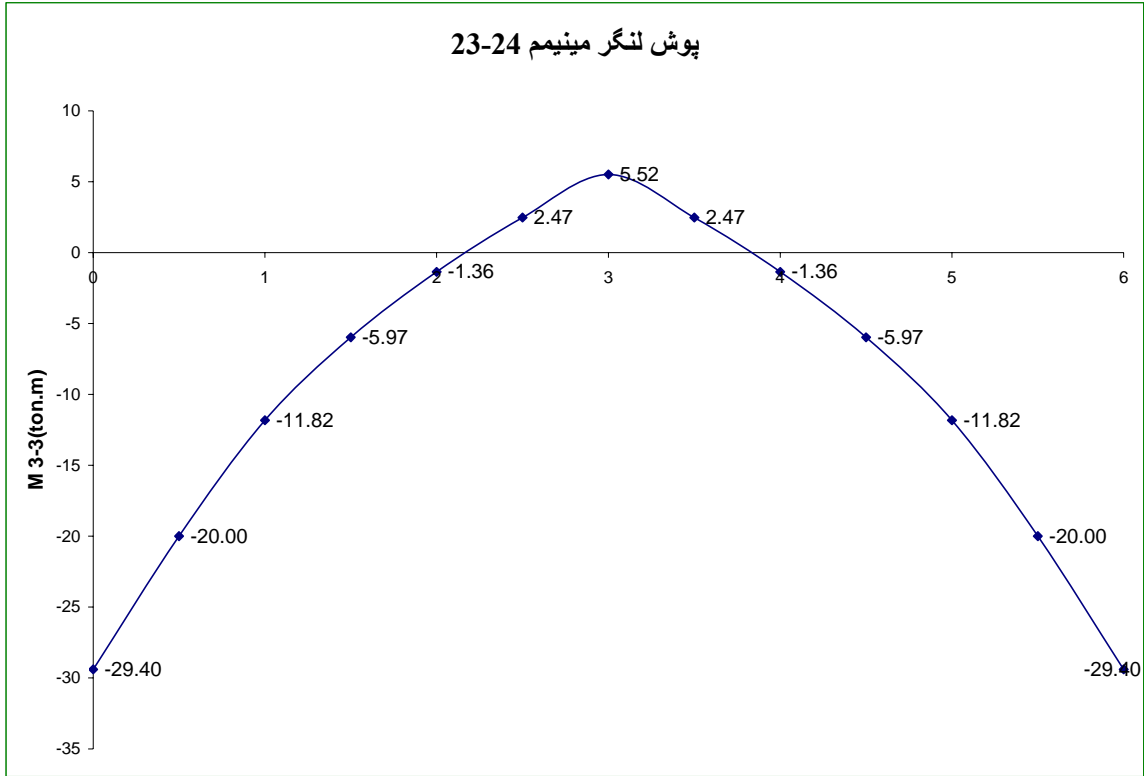

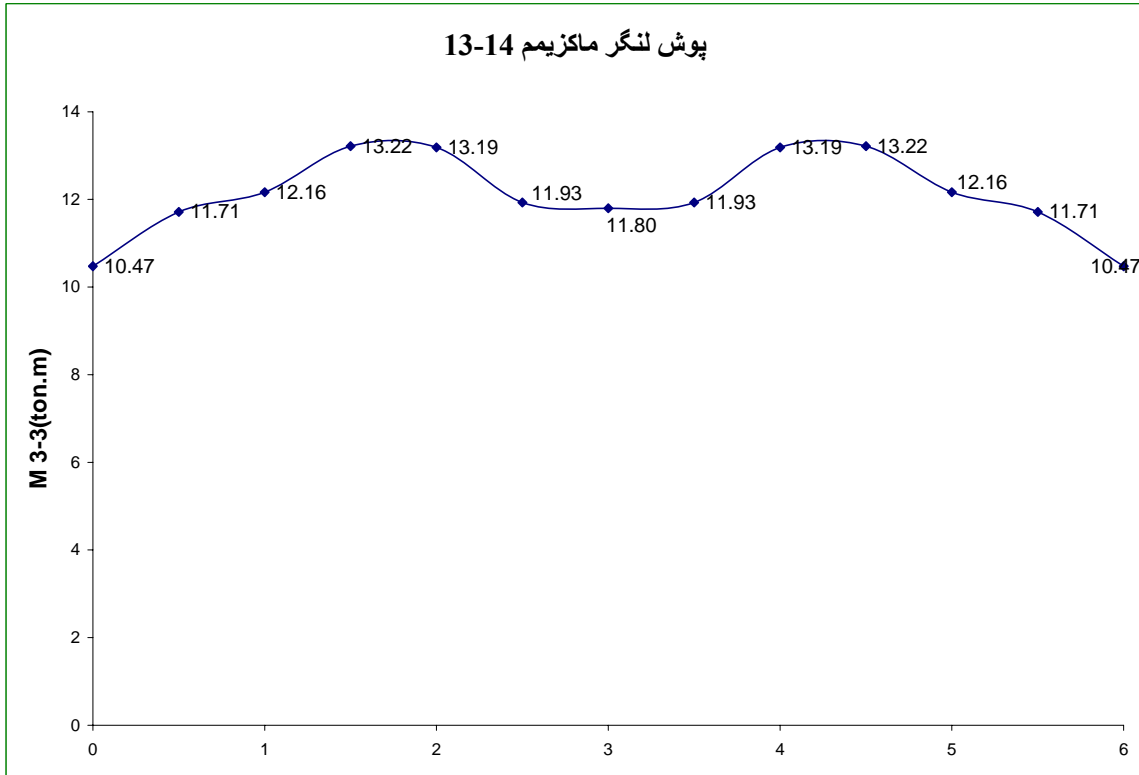
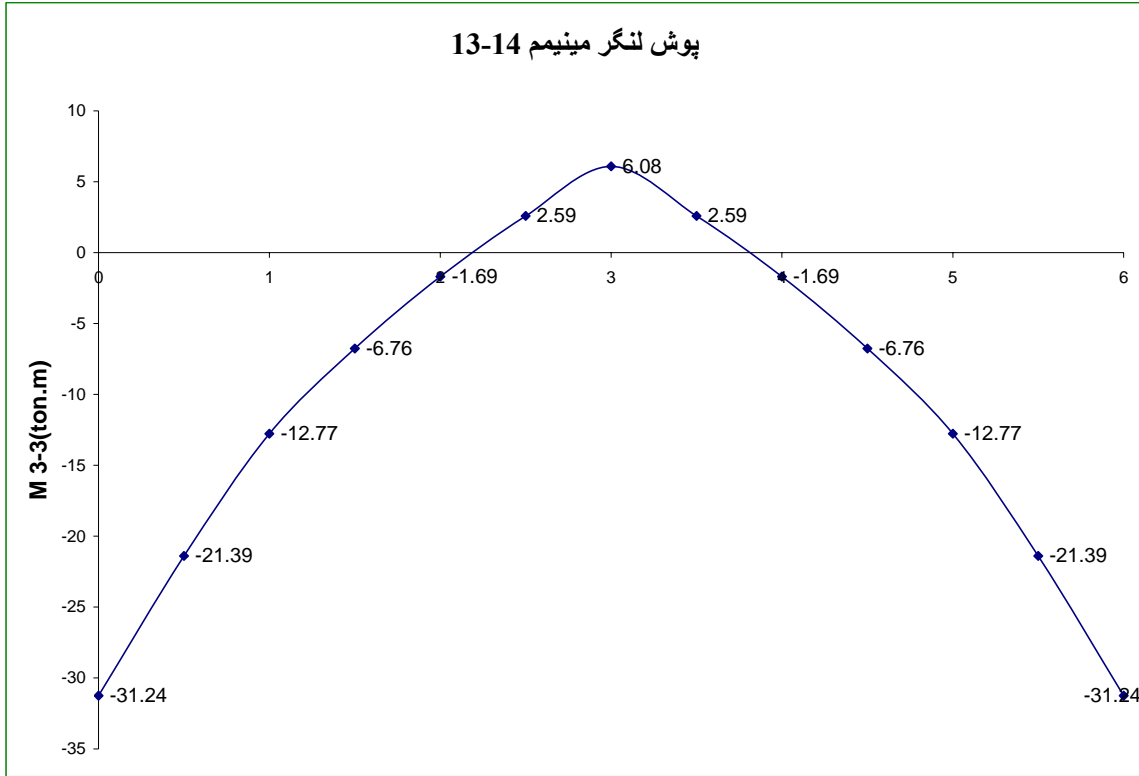

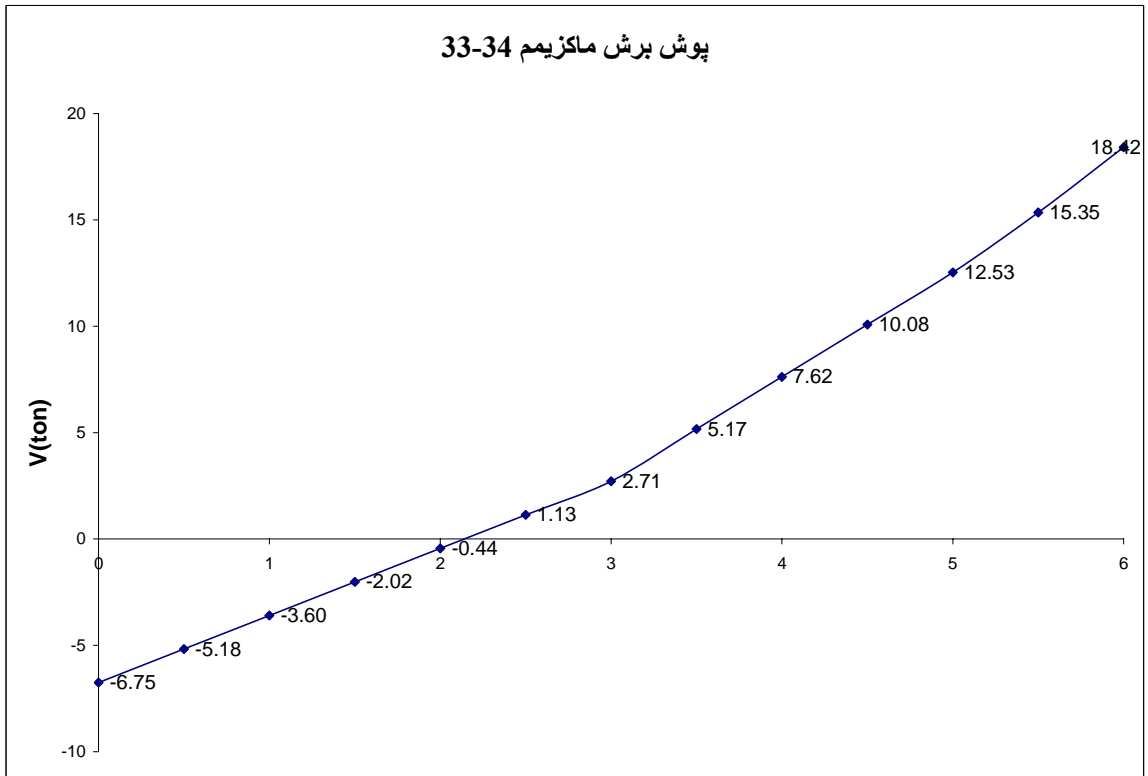
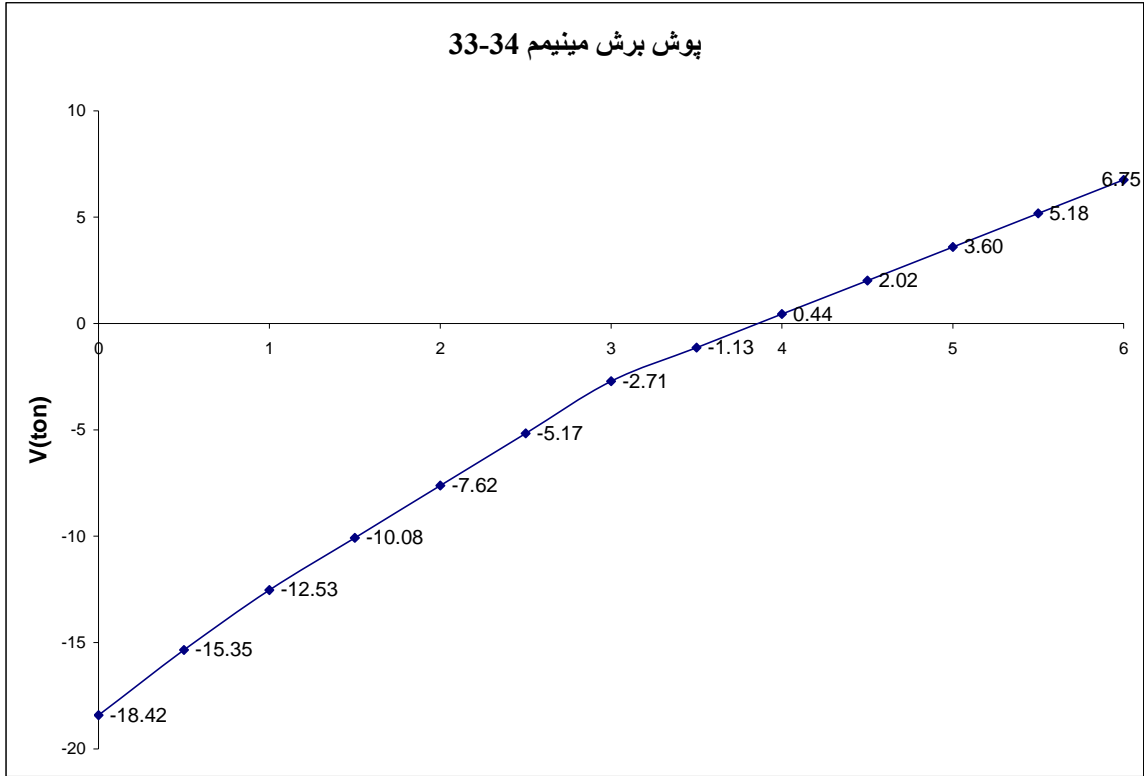

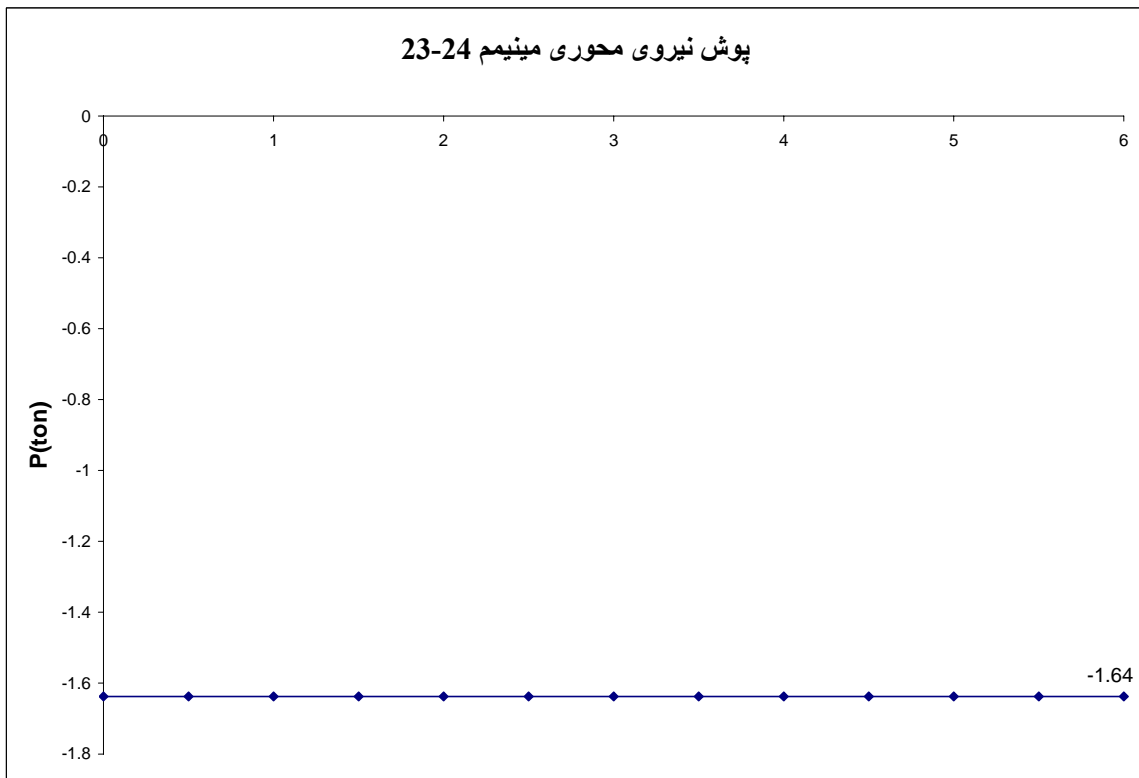
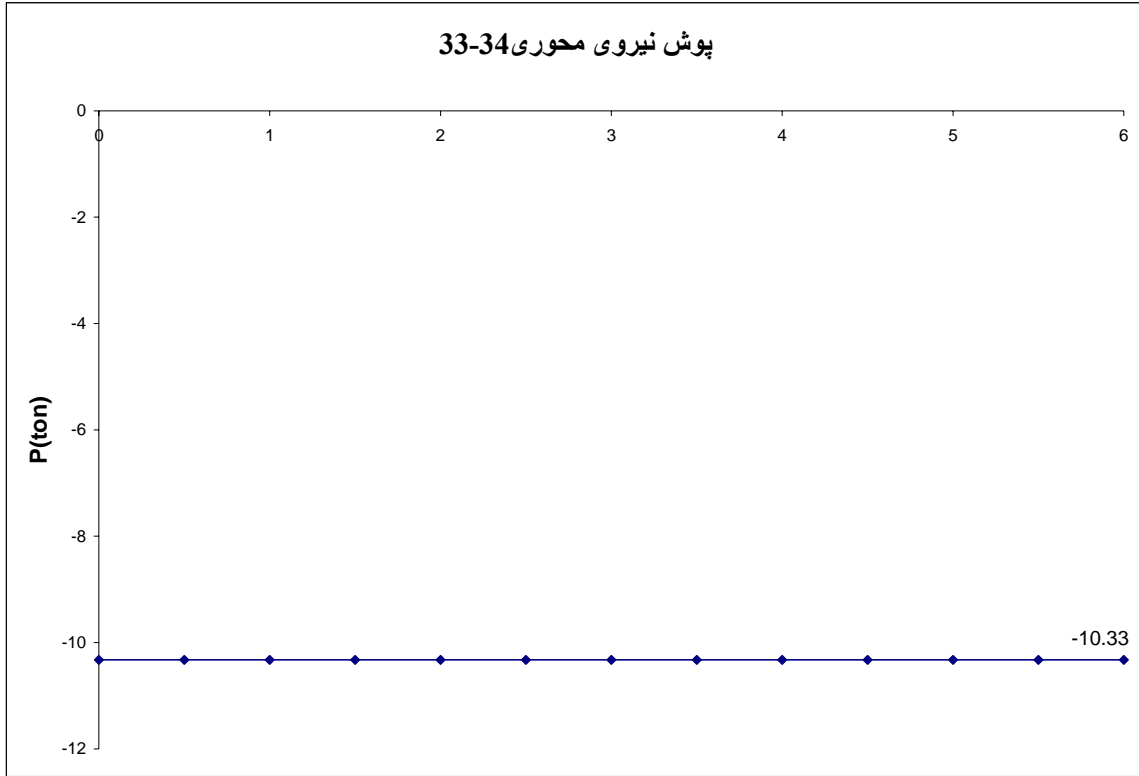

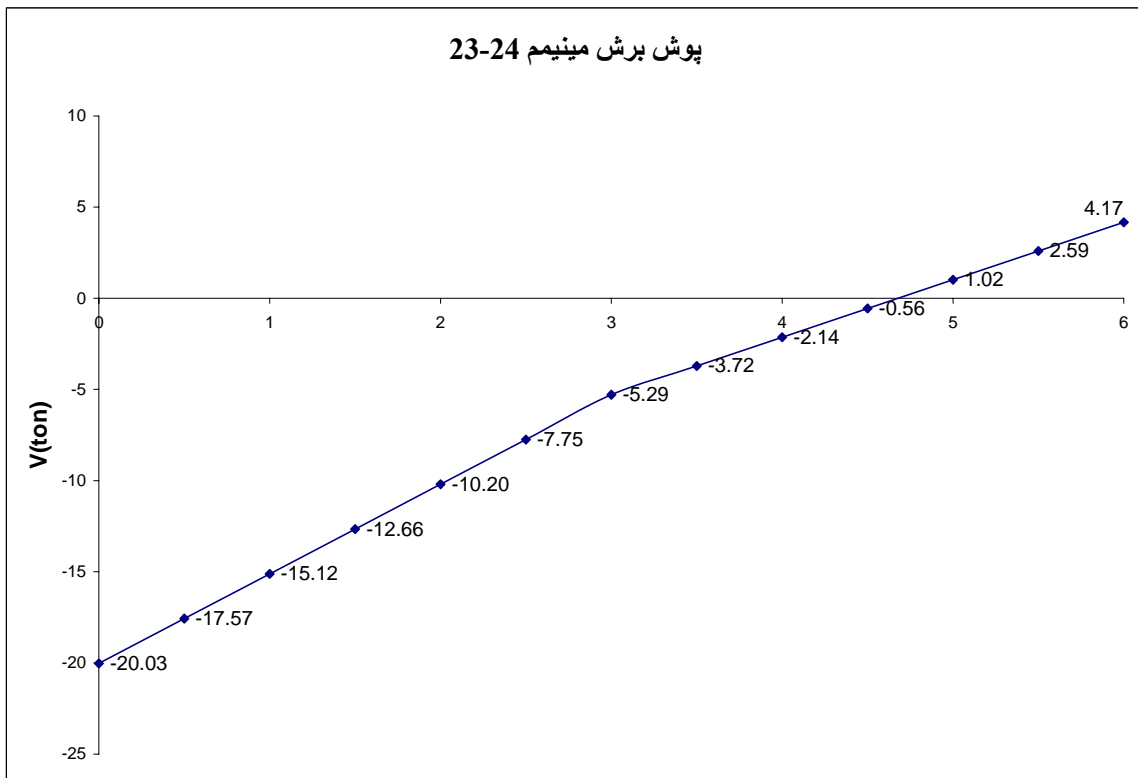
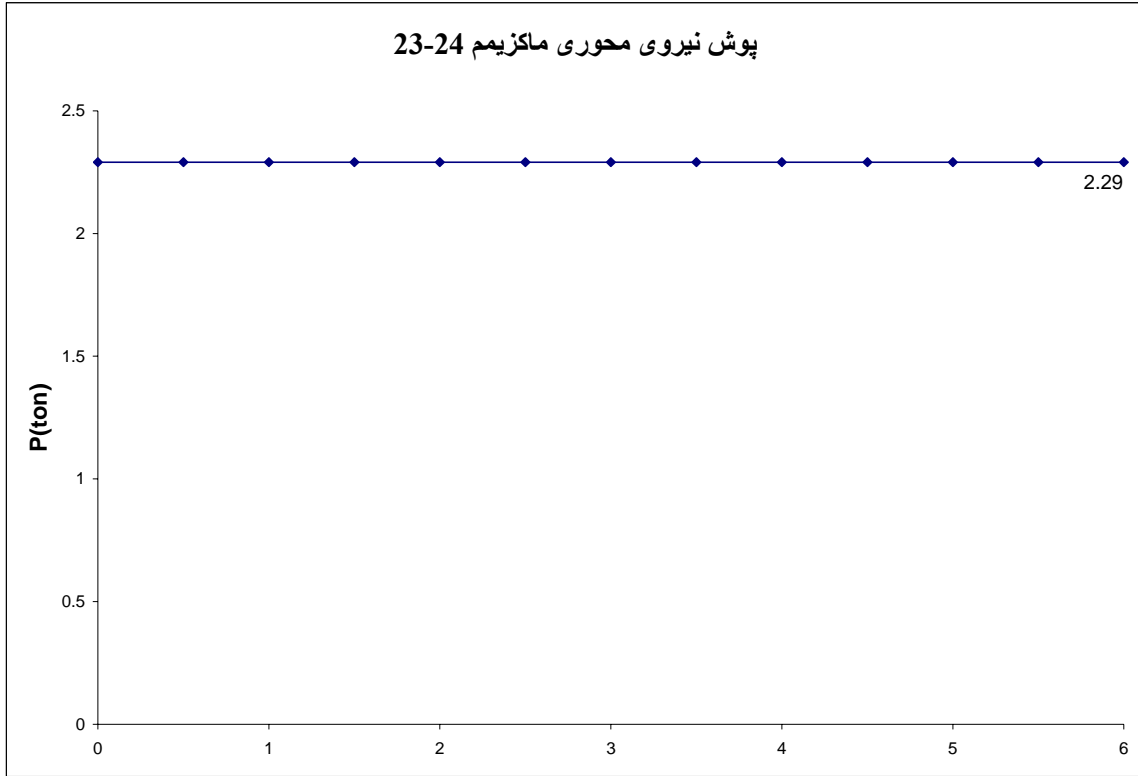

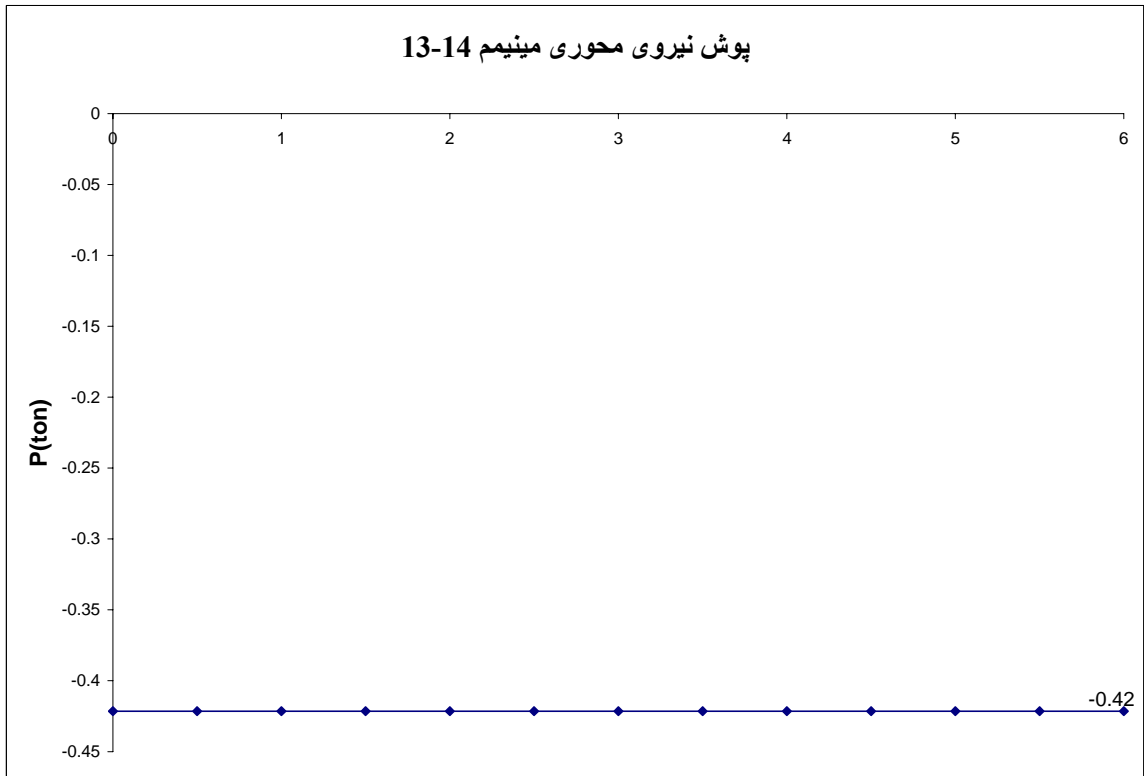
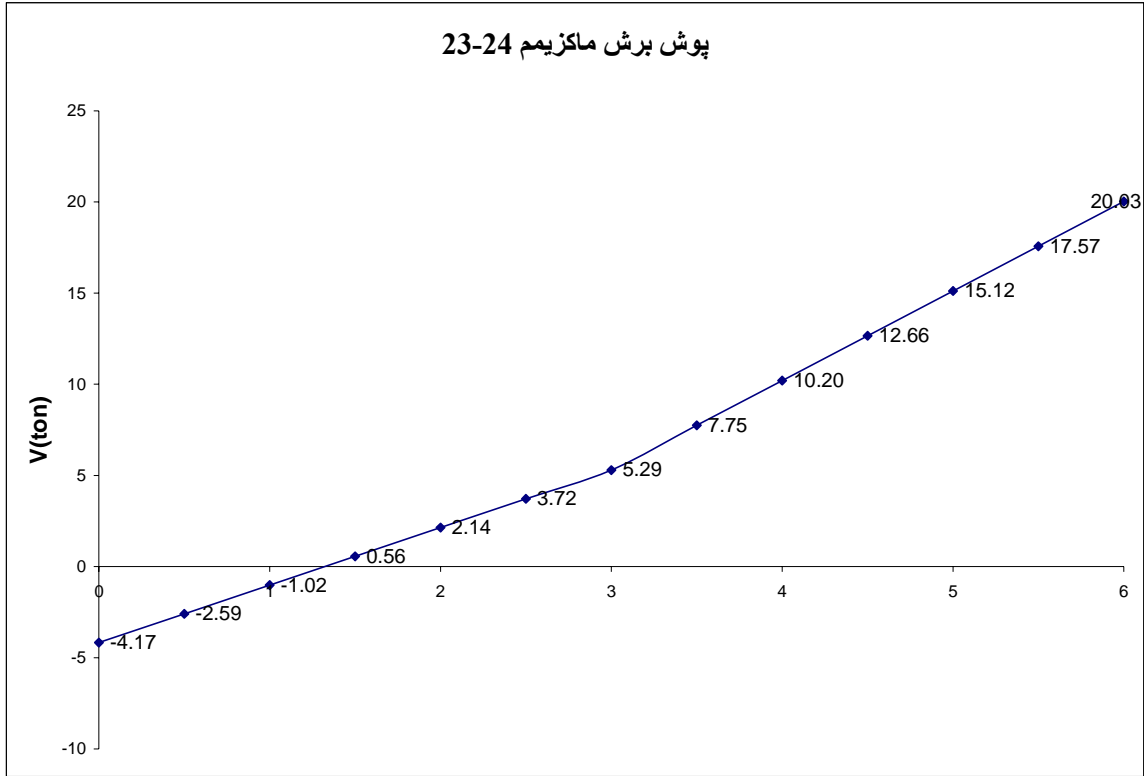

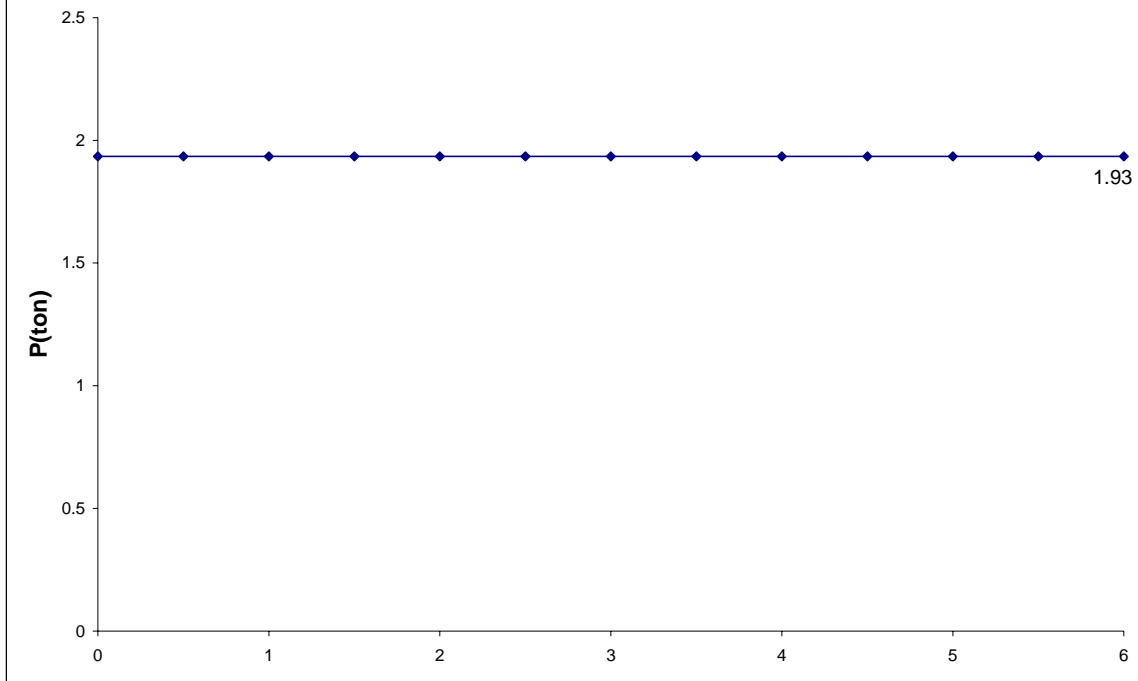

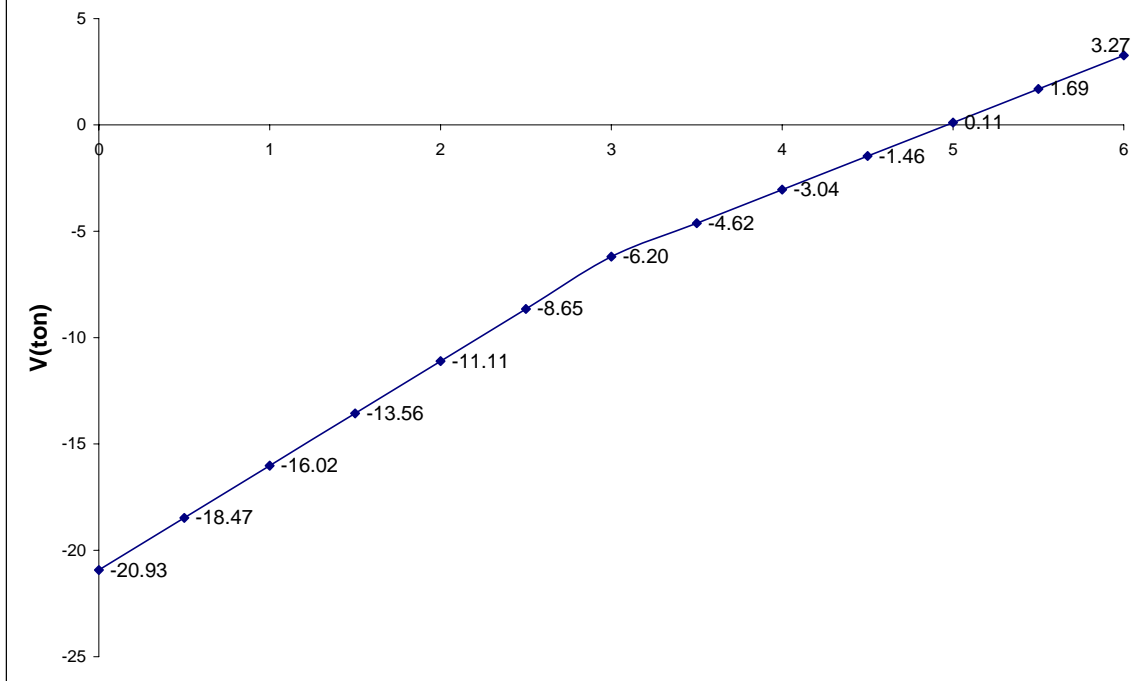

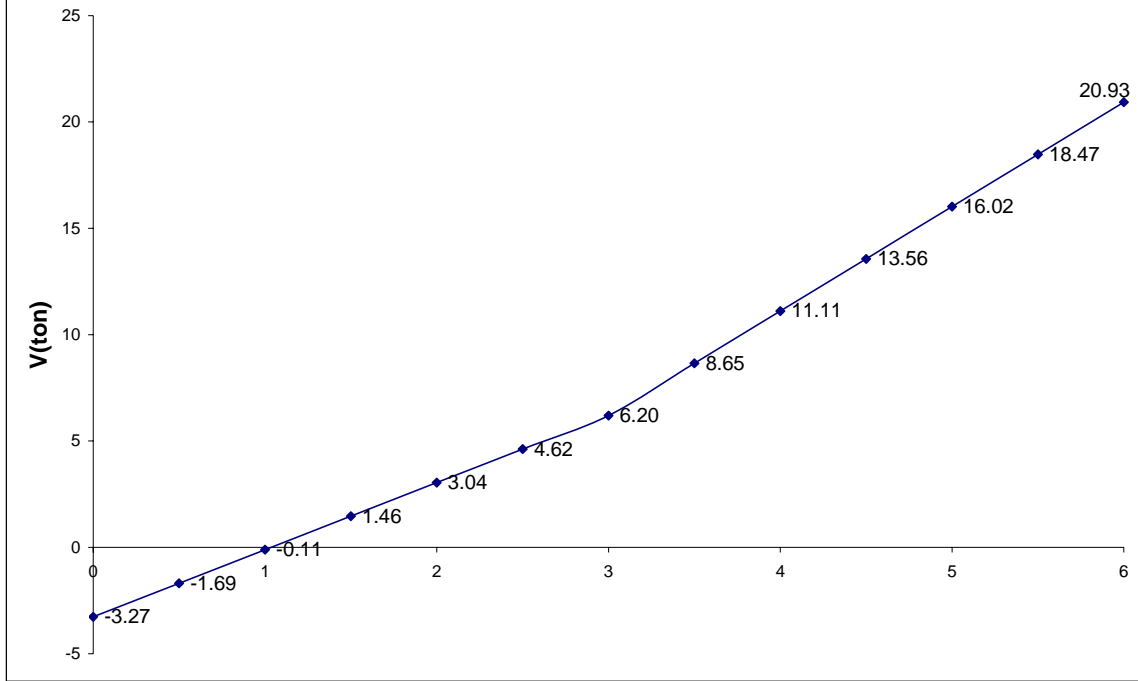
پوش نیروی محوری ماکزیمم 13-14

پوش برش مینیمم 13-14

پوش برش ماکزیمم 13-14

نمودارهای نیروی محوری، لنگر و برش برای ستون ها مطابق زیر می باشند:

